

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 3. — telefon št. 3122, 3123.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 3. — tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
4. — telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
3124, 3125, 31266.
Wien št. 105.241

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ul. 3. telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Francosko-ruska pogodba

Pred francosko zbornico se vrši razprava o francosko-ruski pogodbi, ki sta jo lani v maju podpisala tedanji zunanji minister Laval in ruski poslanik v Parizu Potemkin. Ko je Laval prejšnji mesec padel, so mu nasprotniki med drugim očitali tudi mladenost od tega svojega političnega otroka, zveze z Rusijo. Zato je nova vlada objavila zbornici kot eno prvih del ratifikacijo z Rusijo sklenjene pogodbe. Vlada je sedaj to objavo izpnila in pogodbo predložila parlamentu, od koder bo morala potem seveda se v senat.

Splošno se smatra, da pogodbi ne grozi nobena nevarnost ne v parlamentu in ne v senatu. Napolnjena zbornica, v kateri so se zbrali vsi poslanci ter habito pomeni novinarska in diplomatska ioža pa svedočijo, da pri debati le ne gre za čisto formalnost, temveč za stvari, ki posegajo globoko v francosko znanjo politiko. Doga vrsta govornikov se je prijavila pri skupščinskem predsedniku in razprava traja že ves teden. Seveda ima pogodba kakor svoje prijatelje tako tudi svoje nasprotnike. Zlasti v Nemčiji so jo od njenega začetka do danes kritizirali in napadali kot izrazito protinemški instrument, usvarjen v duhu tradicionalne francoske politike, katere cilj je vedno bil obkrožiti in ukleniti Nemčijo. Vendar pa pogodba vsaj prvotno gotovo ni imela tega namena. Zamisljena je bila le kot del velikega vzhodnega pakta, ki naj bi obsegal vse države evropskega vzhoda in zagotavljal mir ob Vistuli, enako kakor ga je lokarnaška pogodba zagotavljala ob Renu. Toda Nemčija na to ni hotela pristati in tako je od v začetku tako široke zasnove ostalo le njeno glavno ogrodje francosko-ruska zveza. Mogoče ji je kasnejši razvoj dogodkov res dal malo protinemsko osti, ko je Nemčija začela s svojim silnim oboroževanjem, ki nima več obrambnega, temveč izrazito agresivnega namena. Toda niti sedaj še francosko-ruska pogodba nima značaja proti Nemčiji obrnjene vojaške zveze, ker je še vedno vsaj formalno odprta vsakomur, kdor se ji hoče priključiti, torej tudi Nemčiji.

Gotovo je, da bo pogodba v francoski zbornici z veliko večino sprejeta. Prvič zato, ker je Sarrautova vlada, čeprav vlada meščanske koncentracije, močno levičarsko orientirana in uživa tudi podporo socialistov. Za ratifikacijo se tako zavzemajo vse stranke od skrajne levice, komunistov, ki vedo, da odgovarja ta politika željam Moskve, pa globoko preko radikalov v desnico, ki je prepričana, da tvori organizacija kolektivne varnosti na podlagi medsebojne pomoči poslednje upanje, da se prepreči nova vojna v Evropi. Med nasprotniki pogodbe je najti v Franciji le dve skupini: skrajno desnico, ki iz načelnih razlogov odklanja vsako zblizanje z današnjim ruskim režimom, ter malo skupino poslancev, ki se zavzema za direkten sporazum z Nemčijo; ta skupina trdi, da bi pogodba z Rusijo definitivno prekrizala vse izgleda za sporazum z Nemčijo in je zato proti ratifikaciji.

Ko so francoski diplomati sestavljali načrt francosko-ruske pogodbe, so se ves čas zavedali nemškega nasprotja in zaradi tega niso opustili ničesar, kar bi moglo potolačiti nemško bojazn. Ob enem pa so pazili, da je pogodba v skladu s sodelovanjem z Anglijo, ki je postalo zlasti zadnje čase glavna osnova francoske zunanje politike. Dali so zato novi pogodbi tako obliko in vsebino, da tvori le harmonično dopolnilo k lokarnski pogodbi. Francosko ruski pakt ima torej izrazit značaj defenzivne pogodbe. Kot taka je nova pogodba zelo popularna tudi v onih množicah, ki so v notranji politiki odločno nasprotne komunizmu in vsem komunističnim stremeljem. Priprosti človek v Franciji vidi v njej novo zaščito proti nemški nevarnosti. Desničarskim krogom seveda ni simpatična zveza z rečo Moskvo, tolažbo pa se s tem, da je politika medsebojne pomoči bila politika vseh francoskih vlad, torej tudi desničarskih, in da se je doslej še vedno dobro obnesla.

Se bolj so z novo zvezo zadovoljni v Moskvi, kjer vsak dan bolj občutijo, kako narašča pritisk z vzhoda in zapada. V primeru konflikta z Japonsko se nadejajo od nove zveze, da bo zaradi nje ostala Nemčija nevtralna. In to je zanje neprecenljivega pomena. Zato je razumljivo, da se Sovjetom z ratifikacijo še mnogo bolj mudi, kakor pa Franciji sami.

Balkanski sporazum in Bolgarija

Sofija, 14. februarja. g. Politični krogi se bavijo zelo živahno z vprašanjem vstopa Bolgarije v Balkansko zvezo. Večina politikov je za vstop, vendar pa so mnemja o podrobnih okoliščinah in pogojih različna. Francoski državnik so pripravili kralju Borisu, naj se tudi Bolgarija pridruži zvezi balkanskih držav, s čemer je to vprašanje dobilo novo poudarbo in se mogoče približalo skrajnejši rešitvi.

ENERGIČNI SARRAUT

Prva posledica napada rojalistov na poslanca Bluma — Razpust Action Francaise in sorodnih organizacij

Pariz, 14. februarja. d. Snoči ob 18. se je ministrski svet sestel v Elizejski palači k izredni seji pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Posvetovanje je trajalo le 12 minut. Na seji je na predlog ministrskega predsednika Sarrauta podpisal predsednik republike Lebrun odlok, s katerim se na podlagi nedavno v parlamentu sprejetega zakona proti bojnim ligam odreja takojšen razpust Action Francaise ter sorodnih organizacij Camelots du roi in dijaške zveze.

Seja ministrskega sveta je bila sklicana po dveh konferencah, ki jih je imel Sarraut z voditelji leveice po napadu na socialističnega poslanca Leona Bluma. V razgovoru z ministrskim predsednikom je zahtevala delegacija, v kateri so bili poslanci leveice od komunistov do radikalnih socialistov, razpust rojalističnih organizacij s tako odločnostjo, da je imele skoro značaj ultimata.

Preiskava v društvenih prostorih

Skoro v istem času, ko se je sestel ministrski svet je policija izvršila preiskavo v glavnem stanu rojalistov v ulici Mogador. Daudet, Maurras in Pujo so bili na mestu, še preden je prišla policija. Poleg policijskega komisarja je pri preiskavi sodelovalo 60 policijskih agentov, policisti pa so bili nameščeni tudi v sosednjih hišah. Policijski komisar je s svojimi pomočniki pozorno pregledal vse prostore in zahteval podrobna pojasnila o posameznih oddelkih. Preiskavo so izvršili tudi v arhivu. Med preiskavo je policija našla klobuk in ovratnico ranjenega socialističnega poslanca Leona Bluma. Zdi se, da je eden izmed Blumovih napadalcev prinesel oboje kot trofejo v arhiv svoje organizacije.

Preiskava v prostorih Action Francaise je trajala do polnoči. Voditelj organizacije Leon Daudet je izjavil, da odklanja vsako odgovornost organizacije za napad na Leona Bluma. Pozno v noči je bilo aretiranih sedem oseb.

V teku noči so bili koncentrirani večji policijski oddelki po raznih delih Pariza, vendar pa doslej še ni prišlo do neredov. Ravnatelj lista »Action Francaise« Pujo je izjavil, da izid preiskave v nobenem slučaju ne more biti neugoden. Polcija je našla stari seznam članov »Action Francaise« še iz predvojnih časov, ki naravno nima več nobene važnosti. Pujo je odbil zahtevo, da naj navede imena sedanjih članov Action Francaise in lige. Predati tudi ni hotel računskih knjig. Pujo je končal z besedami:

»Možno je, da bodo zapirali ljudi in razpuščali organizacije. Ideje pa ne bodo mogli ubiti. Action Francaise ni društvo v smislu zakona in je zato popolnoma miren zaradi preiskave.

Pristojni politični komisarji so dopoldne obiskali predsednika in podpredsednika Action Francaise in predsednika mladinske organizacije, ki so jih uradno obvestili o sklepih snočnje seje ministrskega sveta. Kakor se je zvedelo, bo vodstvo organizacije Action Francaise vložilo pritožbo na

državni svet zoper sklep ministrskega sveta o njenem razpustu.

Cilji francoskih rojalistov

Action Francaise predstavlja skrajno desničarsko radikalno rojalistično gibanje, ki je stremelo po vzpostavitvi Bourbonov. Načelovala sta ji Leon Daudet in Charles Maurras. Med njenimi voditelji je bil tudi pokojni Jacques Bainville. Zelo mnogo pristavev je imela Action Francaise med francoskimi dijak, dočim je bila v parlamentu le slabo zastopana. Njena mladinska organizacija se je imenovala Camelots du roi. Action Francaise je predvsem propagirala avtoritativno načelo, borila pa se ni za diktaturo, temveč za obnovo kraljevstva.

Leon Daudet je sin pesnika Alfonza Daudeta ter je v 68. letu starosti. Najprej je studiral medicino, pozneje pa se je začel baviti s politiko ter se je razvil s časom v rojalističnega in nacionalističnega fanatika.

Politični ideal Charlesa Maurrasa je »država reda francoskih Kapetingov, ki naj bi se opirala na svobodo, kraljestvo, cerkev in pamet«. Svoje ideje je obrazložil v mnogih knjigah, izdal pa je tudi mnogo leposlovnih in umetnostno kritičnih del.

V jeseni l. 1926. je bil obsojen v zapor, ker je grozil takratnemu notranjemu ministru s smrtjo zaradi aretacije več rojalističnih dijakov.

Zdravstveno stanje ranjenega Bluma

Pri napadu je bil Leon Blum poškodovan na vratni žili, zaradi česar je poklicani zdravnik odredil takojšen prevoz v bolnišnico. Blum je izgubil mnogo krvi, vendar

pa je že ponoči zapustil bolnišnico. Po navetu zdravnikov bo moral ostati dalje časa v postelji. Njegovo zdravstveno stanje ne zbujajo skrbi, čeprav je prebil dokaj nemirno noč s precejšno temperaturo.

Danes je obiskal ranjenega Leona Bluma tudi policijski komisar Guillaume in mu je prinesel klobuk, ki so ga našli pri preiskavi v prostorih Action Francaise. Blum je izročil Guillaumeu srajco, ovratnico in ovratnik, ki jih je imel na sebi ob napadu in ki so vsi okrvavljeni.

Spopadi med rojalisti in levičarji

Pariz, 14. februarja. o. Kakor poročajo listi, je prišlo v pretekli noči na raznih krajih do spopadov med pristaši Action Francaise in levičarskih organizacij. Pri nekem takem incidentu je bilo aretiranih 7 rojalistov, ki bodo zaradi upora proti organom oblasti postavljeni pred sodišče. Okrog polnoči je vdrla 20 članov ljudske fronte v neko kavarno in napadla skupno rojalistov. V kavarni so razbili šipe na oknih in vso opremo. Ko je prišla policija, so napadalcji že pobegnili. Tri rojaliste so morali prepeljati v bolnišnico.

Odgoditev debate o aktu z Rusijo

Pariz, 14. februarja. o. Na včerajšnji seji poslanske zbornice na kateri so razpravljali o napadu rojalistov na Leona Bluma, je prišlo do zelo viharnih prizorov, ko se je oglasil k besedi tudi zastopnik desnice poslanec Soulier. Socialisti so skušali s hrupom preprečiti, da bi govoril, in je mogel izreči samo par besed.

Nato je vsa levica zapustila zbornico, pa tudi vladne klopi so ostale prazne. Navzoč je bil še samo zunanji minister Flandin. Razprava o aktu z Rusijo, ki se je nato pričela, se je vršila skoro pred praznimi poslanskimi klopmi. Maloštevilni govorniki, ki so govorili o predmetu, niso mogli zbuditi niti najmanjše pozornosti, zaradi česar je bila debata predčasno zaključena ter odgoda na tork.

Načrti dr. Hodže

Pobuda za zblizanje med državami Male antante in podpisnicami rimskih protokolov

Pariz, 14. februarja. d. Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Milan Hodža je danes odpotoval iz Pariza v Švicco, odkoder se bo v nedeljo zvečer vrnil v Prago.

Dr. Hodža je s svojimi pariškimi razgovori izredno zadovoljen, ker je našel pri odgovornih francoskih državnikih popolno razumevanje za smernice svoje politike. Sodelovanje francoske in češkoslovaške vlade je mnogo bolj pristranskejše kakor kdaj prej ter so razgovori pokazali, da se v vseh važnih zadevah popolnoma strinjata.

Pri sedanjih pariških razgovorih nika, kor ni šlo za to, da bi se sklenil podunavski pakt, nego predvsem da bi se doseglo sodelovanje med državami Male antante in podpisnicami rimskih protokolov, Italije, Avstrije in Madžarske. Pariški razgovori so ustvarili čisto ožračje, ki je najboljši pogoj za politično in gospodarsko organizacijo srednje Evrope. Sicer bo treba proučiti še mnogo vprašanj za odstranitev raznih ovir, vendar obstojajo v splošnem povsem ugodni pogoji. Nampravna organizacija srednje Evrope bi ne bila naperjena proti nobeni drugi državi, niti proti Italiji niti proti Nemčiji. Sedanja pobuda je logično nadaljevanje pravih posvetovanj avstrijskega zveznega kan. celarja dr. Schuschnigga z dr. Hodžo, pri čemer je treba izrecno poudariti, da gre za delo v okviru kolektivne varnosti in pakta Društva narodov.

Italija bi mogla biti le zadovoljna, če bi prišlo do take konsolidacije srednje Evrope, pa tudi Nemčija nima nobenega vzroka upirati se, ker je cilj le gospodarska, in politična konsolidacija Podunavja.

Nemški podunavski načrt

Berlin, 14. februarja. d. »Der Angriff« označuje načrte dr. Hodže glede Podunavja kot obnovo podunavskega načrta bivšega francoskega ministrskega predsednika Tardieuja. Obenem objavlja nekakšen nemški podunavski načrt. Med naravne pogoje za gospodarsko obnovo srednje Evrope spadajo po njegovem mnenju: 1. priznanje, da izvira Dunav na nemškem ozemlju; 2. priznanje, da se je kolonizacija Podunavja izvršila v smeri toka Dunava, kar dokazujejo tudi zgodovinsko-kulturni odnosi z Nemčijo; 3. Nemčija kot najmočnejša industrijska država na celine je sposobna prevzeti v zadostni meri agrarne presežke iz ostalih podunavskih držav, na drugi strani pa dati v zamenjavo važne industrijske predmete. Pri gospodarskih načrtih, naj bi bilo samo to merodajno.

Po mnenju »Angriffa« so novi srednje-evropski načrti izdelani mnogo manj s tega vidika, kakor pa glede na vojaško uporabnost podunavske zveze.

Tuhačevski v Le Havru

Pariz, 14. februarja. w. Ruski maršal Tuhačevski je v spremstvu več ruskih oficirjev prišel v Le Havre, kjer je obiskal več tovarn orožja.

Francoske dobave orožja Rusiji in Rumuniji

Pariz, 14. februarja. o. »Daily Mail« poroča v svoji pariški izdaji, da se maršal Tuhačevski v Parizu pogaja o financiranju raznih dobav vojnega materiala Rusiji. Vse velike pariške banke so dobile od francoskega finančnega ministra zadostna jamstva, da jih bodo lahko financirale.

Tudi rumunska vlada se je pričela interesirati za nabavo letal, topov in tankov v Franciji. V to svrhu zahteva dolgoletne kredite, ki bi jih odplačevala z dobavami petroleja.

Rumunski kralj zopet v Parizu

Pariz, 14. februarja. g. Rumunski kralj Karol, ki se je nekaj dni mudil na svojem gradu v bližini Bellemea, je včeraj v najstrožjem incognito zopet prišel v Pariz. Kralj bo še nekaj dni ostal v francoski prestolnici ter se ob pričetku prihodnjega tedna vrnil v Bukarešto.

Žrtve zime

Carigrad, 14. februarja. AA. Nedavni snežni meteži, ki so divjali po vsej državi, so terjali mnogo človeških žrtev. 48 ljudi je zamrznilo. 22 jih je utonilo, osem pa se jih je drugače ubilo. Celotna škoda znaša 2 milijona turških lir.

Po vesteh iz Mersine je nasledlo več velikih ladij železniški promet med Carigradom in Smirno je ustavljen. Tudi v smirnski pokrajini je neurje napravilo velikansko škodo. Podrlo se je okoli 100 hiš, po večini manjših in slabih.

Sofija, 14. februarja. AA. Skupno število smrtnih žrtv viharjev in zime v zadnjih treh dneh presega že 100 oseb. Med njimi so tudi ženske in otroci.

Huda zima v Italiji

Rim, 14. februarja. AA. V pokrajini pri Asiagu je zavladal nenavaden mraz. Temperatura je padla na 19° pod ničlo. V Vicenzi znaša temperatura 9° pod ničlo.

Štirimilijardno posojilo Anglije Franciji

London, 14. februarja. o. Tukajšnji finančni krogi zatrjujejo, da je bil že dosežen sporazum o posojilu 4 milijard frankov, ki jih bo izplačala skupina londonskih bank. Francoski banki in korist francoski državi. Poleg tega namerava francoska vlada razpisati tudi notranje posojilo v znesku 2 milijard frankov.

Hitler odklonil sprejem kardinala Schulteja

Berlin, 14. februarja. o. Na protestno brzojavko kardinala Schulteja zaradi aretacije katoliških funkcionarjev v Nemčiji, oblasti niso dale nikakega odgovora. Kardinal Schulte je zaradi tega zahteval avdijenco pri Hitlerju, pa tudi ta zahteva ni bila sprejeta.

Novo deževje v Abesiniji

Na severni fronti so se pričeli zopet nalivi kakor ob času velike deževne dobe

Rim, 14. februarja. o. »Giornale d'Italia« je objavil poročilo o položaju na severni abesinski fronti, v katerem pravi:

V poslednjih dneh se je vreme na tigrejski planoti nenadoma popolnoma izpremenilo. Po vsej Tigri in gornjem delu Eritreje močno dežuje. Nalivi so bili tako silni kakor ob času velike deževne dobe, ki se običajno pričneja šele ob koncu marca. Domače prebivalstvo meni, da ta neobičajni pojav lahko pomeni, da se bo deževna doba letos že zgodaj pričela. Kljub temu italijanska vojska ni prekinila svojih operacij in so čete na fronti stalno v zvezi z zaledjem.

4 km pred Makalo

Berlin, 14. februarja. AA. DNB poroča iz Adis Abebe: Abesinske čete so oddaljene le še 4 km od Makale. Mislijo, da se bo Makala vzile temu, da je opremljena z najboljšimi topovi, morala prej ali slej vdati zaradi pomanjkanja hrane, ker je mesto popolnoma odrezano od zaledja.

Nov letalski napad na Desie

Adis Abeba, 14. februarja. AA. Nad Desijem so se davi zopet pojavila italijanska letala. Abesinski protiletalski topovi so streljali nanje in se je eno letalo zaradi pokvare v motorju ali pa zaradi abesinske krogle moralo naglo oddaljiti. Pri tem je vršlo bombe na odprto polje. Druga italijanska letala so obstreljevala mesto samo.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 14. februarja. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunikat št. 123:

Na somalskem bojišču blizu Baleja ob reki Gestro je naš oddelek presenetil abesinski oddelek in ga popolnoma uničil. Zapolnil je vse orožje in ugotovil, da je angleškega izvora.

Pri reki Dava Parma je naša motorizirana kolona pri Dibmibi, 80 km jugozahodno od Negelija, trčila ob abesinsko kolono in jo napadla. Prizadejala ji je velike izgube. Veliki abesinski oddelki so napadli 10. februarja pri Kuratiji našo opazovalnico. Po ogorčenem boju so jo premočne sovražne čete osvojile.

Na eritrejskem bojišču ni bilo pomembnejših dogodkov.

Dezertacije askarov

London, 14. februarja. AA. Reuter poroča iz Adis Abebe: Po uradnem poročilu štaba abesinskega poveljstva južne fronte je 150 italijanskih askarov iz Eritreje prešlo k Abesincem. Askari so pri tej priliki izročili Abesincem mnogo vojnega materiala. 300 drugih askarov je hotelo prestopiti k Abesincem, vendar pa so zašli in trčili na italijanske zasledovalce.

Abesinski ženski bataljoni

Adis Abeba, 14. februarja. o. V zadnjem času je dovršilo izredno veliko število abesinskih deklet in žen vojaške tečaje in so se tudi že formalno iz njih posetno napadali oddelki ki bodo dodeljeni v najkrajšem času vojskam rasa Kase, rasa Sejuma in drugih poveljnikov na severni fronti.

Po vesteh iz južne fronte prodira ras Nasibu s svojo vojsko sedaj po dolini reke Fafan in je snoči zavzel Marando, ki leži 40 milj severno od Goraheje.

Moč abesinske vojske

Rim, 14. februarja. o. Bivši eritrejski guverner Zolli je objavil v »Tribun« obširen pregled vojaškega položaja na bojiščih v vzhodni Afriki. Zlasti je v svojem poročilu navedel zanimive podatke o abesinskih vojnih silah. Po njegovem mnenju se abesinska vojska na jugu po poslednjem porazu ne bo več opomogla, na severu pa se Abesinci le s težavo upirajo maršalu Badogliu. Doslej so imeli okrog 30.000 mrtvih. Abesinska armada šteje sedaj: 1. v odseku južno od Makale 60.000 vojakov pod poveljstvom rasa Muluteja; 2. v južnem Tembienu 40.000 pod vodstvom rasa Kase; 3. vzdolž Takaze 25.000 pod poveljstvom rasa Imru; 4. ob spodnjem teku reke Takaze 35.000 mož pod vodstvom dedžasa Haila Buluja; 5. po dročju okrog Desija 40.000 mož rezerve pod cesarjevim poveljstvom; 6. jugovzhodno od Hararja 35.000 vojakov pod vodstvom rasa Nasiba; 7. v odseku južno od Hararja 15.000 mož pod vodstvom dedžasa Hambije Habda; 8. ob reki Šebeli 26.000 vojakov pod poveljstvom dedžasa Deira Nereda; 9. v jugovzhodnem delu pokrajine Sidamo 10.000 vojakov razbite armade rasa Deste; 10. vzdolž železniške proge od Gabre Daje do Adis Abebe 30.000 mož pod poveljstvom Geta Dea Gebata; 11. 40.000 mož rezerve v Adis Abebi. Po temakem šteje celokupna abesinska vojska 350.000 vojakov, celo nekoliko manj kakor italijanska.

Politični lov na Poljskem

Berlin, 14. februarja. o. Sedaj se tudi službeno priznava, da bo general Göring bržkone 17. t. m. odpotoval na lov na Poljsko. Ob tej priliki bo imel politične razgovore s poljskimi državniki. Lova se bodo udeležili predsednik gđanskega senata Greiser, zunanji minister Beck in poljski poslanec v Berlinu. Nekaj dni pozneje bodo prišli v Varšavo na lov tudi gostje iz Francije, nato pa bo zunanji minister Beck odpotoval v London.

Trockij na smrtni postelji

Rim, 14. februarja. AA. Agencija Stefani poroča iz Varšave, da Trockij umira. Trockij živi, kakor znano, sedaj na Poljskem.

Vprašanje zaplembe vlog v Italiji

Rim, 14. februarja. o. Službeno poročilo, ki so ga objavili vsi italijanski listi, kategorično demantira vest, da namerava italijanska vlada zapleniti 10 odstotkov vlog pri vseh bankah in bančnih računih obremenitih nepremičnine zasebnikov in javnih ustanov s hipotekami za 10 odstotkov njihove vrednosti.

Seja narodne skupščine

Pri včerajšnjem poimenskem glasovanju je ob delni abstinenci opozicije glasovalo 153 poslancev za vlado, 110 pa proti njej

Beograd, 14. februara. p. Zaradi psovetovanj parlamentarnih klubov in sledeče jim konference šefov parlamentarnih skupin, ki je bila sklicana po želji vlade, da bi na njej razpravljali o nadaljnjem postopku glede proračuna, se je danes za 10. uro dopoldne sklicala seja narodne skupščine prišla se po 12. uri. Današnja seja je bila nadaljevanje včerajšnje seje, ki jo je Predsednik prekinil zaradi nemira in hrupa. Tudi za današnjo seja je vladalo veliko zanimanje kakor včeraj. Vodil jo je zopet podpredsednik Fran Markić, potekla pa je razmeroma mirno in brez večjih incidentov.

Po otvoritvi seje je predsednik Markić pojasnil, zakaj je včerajšnjo sejo prekinil, nato pa je bil prečitani zapisnik, ki je bil danes po dolgem času brez ugovora sprejet. K besedi se je sicer javil nar. posl. Voja Lazić, vendar pa je med tem že dobil besedo k svoji interpelaciji nar. posl. Joca Georgijević. Kritiziral je gospodarsko politiko vlade, nato pa podrobno razpravljaj o preskrbi semenskega žita, na kar se je nanašala njegova lani vložena interpelacija.

Nato je povzel besedo nar. posl. Voja Lazić. Ob začetku svojega govora je najprej protestiral proti temu, da se seje pričnajo šele z večurnimi zamudami. Pozval je predsednika, naj bo predsedstvo narodne skupščine v bodoče bolj točno in naj ne čaka več na prihod vlade. Prehajajoč na interpelacijo je tudi on v daljšem govoru kritiziral kmetijsko politiko.

Ob velikem zanimanju vse zbornice je povzel besedo poslanec Jevtičević kluba dr. Baričević, ki velja za enega najostrejših govornikov v tem parlamentu. Podprl je predlog posl. Lazića glede prehoda na dnevni red.

Govoril je dalje o cenzuri ter zahteval, naj se za vendar enkrat predloži novi zakon o tisku in z njim druga dva, že tolikrat objavljeni politična zakona, volitvi in društveni. Med njegovim govorom je prišlo do ponovnih besednih spopadov med opozicijo in člani vladne večine, tako da je posl. Baričević zaključil svoja izvajanja v velikem trušču.

V imenu vladne večine je nato govoril posl. Vojko Čvrkić, ki je na padal opozicijo, češ da ona ne pusti, da bi vlada stvarno delala. Vlada stremi za tem, da položoma odpre ventile in vrne svobodo. Ki jih

narod tako željno pričakuje. Sedanja vlada je vlada parlamentarizma in demokracije. Tudi med Čvrkićevimi izjavami so neprestano padali razni medklici.

Govorila sta še opozicijski poslanec Voja Došen in vladni poslanec žarko Tomašević, nakar je kmetijski minister Stanković na kratko odgovoril na priponbe raznih govornikov. Po njegovem govoru je posl. žarko Tomašević v imenu vladne večine predlagal v nasprotju s predlogom posl. Lazića prost prehod na dnevni red.

Predsednik Markić je odredil najprej običajno glasovanje ter ob enem naročil, da morajo vsi uslužbenci narodne skupščine zapustiti dvorano. Ostali so le stenografi. Pri običajnem glasovanju z vstajanjem in sedenjem se ni moglo jasno določiti, kje je večina. Zato je nato odredil še poimensko glasovanje. Tedaj je del opozicijskih poslancev zapustil dvorano, tako da se je glasovanje od 311 poslancev udeležilo 263. Od teh je glasovalo za vlado 153, proti vladi za predlog opozicije pa 110. Vladna večina je izid glasovanja sprejela z dolgotrajnim aplavzom in ovacijami vladni.

Predsednik Markić je po glasovanju sejo ob 16.25 zaključil in sporočil, da bo prihodnja seja v ponedeljek 17. t. m. ob 10. dopoldne. Na dnevnem redu je poročilo odbora, ki je proučil trgovski zakonik.

Interpelacija zaradi kočevske gimnazije

Beograd, 14. februara. p. Opozicijski narodni poslanci iz dravske banovine so vložili danes skupno interpelacijo na predsednika vlade in na prosvetnega ministra v zadevi kočevske gimnazije. Kakor znano, je vlada odredila, da se kočevska gimnazija reducira na nepopolno gimnazijo, kar bi pomenilo za Kočevje, ki je že z ustavitvijo dela v kočevskem rudniku go. spodarsko hudo udarjeno, nov hud udarec. Interpelanti zahtevajo, da se ta ukrep prekliče in pusti v Kočevju neokrnjena popolna gimnazija. To je tembolj umestno, ker obstoja v Kočevju dobro urejen Dijaški dom, kakršnih je v dravski banovini itak premalo. Interpelanti zahtevajo tudi, da jim odgovor v javni seji narodne skupščine.

Zborovanje ljubljanskih tehnikov

Ljubljana, 14. februara.

Na pobudo slušateljev tehniške fakultete se je nočjo vršilo v dvorani Trgovske doma veliko javno zborovanje, da se manifestira volja visokošolcev in slovenske javnosti za ohranitev neokrnjene tehniške fakultete v Ljubljani. Razen visokošolcev, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano, so zborovanju prisostvovali tudi zastopniki banske uprave, zbornice za TOI, komiteja za tehniško delo, inženjerske zbornice, udruženja inženjerjev in drugih strokovnih organizacij. Zborovanje je otvoril predsednik zveze slušateljev tehniške fakultete elektrotehnik Torkar nato pa je zborovalce pozdravil zastopnik zagrebške tehniške fakultete Katalinić, ki je ljubljanskim tovarišem zagotovil enodušno podporo vseh jugoslovenskih visokošolcev v njihovi akciji. Po referatih, ki so jih podali zastopniki posameznih strokovnih klubov tehniške fakultete so zborovalci sprejeli resolucijo in brzojavko na prosvetnega ministra, v kateri zahtevajo razveljavljenje nedavne tehniške uredbe.

Belgija se čuti ogroženo od Nemčije

Po kaj je prišel Van Zeeland v Pariz — Njegovi razgovori s Flandinom o lokarnski pogodbi in vprašanju demilitarizacije Porenja

Pariz, 14. februara. AA. Francoski zunanji minister Flandin in predsednik belgijske vlade Van Zeeland sta danes proučila razna gospodarska vprašanja, ki se tičejo obeh držav, nakar sta razpravljala o mednarodnem političnem položaju. Po razgovoru sta izrekla svoje zadovoljstvo, ker sta ugotovila v vseh vprašanih polno soglasje.

Kakor se je zvedelo je Flandin obvestil predsednika belgijske vlade o poteku nedavnih vanjih mednarodnih pogajanjih v Parizu. Govorila sta tudi o vprašanju zvezi z lokarnsko pogodbo in o spoštovanju pogodbe glede demilitarizacije Porenja. V tem vprašanju obstoja tudi popolno soglasje med Veliko Britanijo in Francijo, zaradi česar o kakšni izpremembi demilitarizacije Porenja sedaj sploh ne more biti govora.

Van Zeeland je imel tudi konferenco s trgovinskim ministrom Bonnetom o še neurejenih trgovinskih vprašanjih med Francijo in Belgijo, med drugim o čiščenju obmejnih rek, železniškem prometu čez Luksemburško itd. Na obeh straneh so izrazili željo, da bi se ta vprašanja čimprej ugodno uredila.

»Oeuvre« piše, da je glavni namen obiska belgijskega premijera nova izmenjava misli glede Nemčije, ki zadnje čase Belgijo zelo vznemirja.

»Matine« poudarja, da so Flandinovi razgovori z belgijskim ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom Van Zeelandom prvorazredne važnosti, ker je njihov vojaški značaj na dan. Belgijska vlada se namreč sedaj najbolj peča za vojaškim vprašanjem. Povečanje vojne moči Belgije je postalo nujna potreba in Van Zeeland ni opustil nobene prilike, da predloži belgijskemu parlamentu potrebne predloge v tem smislu ne glede na morebitne zapletitjaje, ki bi lahko nastali zaradi tega med belgijskimi strankami. V tem trenutku, ko je propadel sporazum, sklenjen v Stresi, stoji Belgija pred na-

logo, da sama poskrbi za svojo varnost. Še več predstavnikov socialistov so sami zahtevali od vlade, naj pospeši svoje oboroževanje. Politični krogi v Belgiji spremljajo z največjo pazljivostjo postopanje raznih držav glede na lokarnski sporazum, s katerim je ozko zvezana tudi varnost Belgije.

Oboroževanje Nizozemske

Haag, 14. februara. AA. Predsednik nizozemske vlade Colijn je včeraj izjavil, da ukrepi za povečanje nizozemske oborožitve niso naperjeni proti nobeni državi, ker Nizozemska v sedanjem trenutku ne more nikogar sumničati, da bi pripravljala napad na njeno neodvisnost. Za te ukrepe holandske vlade je bil odločilen samo splošen političen položaj na svetu.

Zagrebski mestni proračun

Zagreb, 14. februara. o. Danes dopoldne se je vršila proračunska seja zagrebškega občinskega sveta. Župan Erber je podal poročilo o proračunu, ki znaša 226.429.000 Din. Proračun je tako visok zaradi tega, ker so v njem predvideni tudi izdatki za vsa mestna podjetja, na katera odpade 93.820.000 Din. Mestna uprava je sklenila zagotoviti tudi letos vsaj 10 milijonov Din za najbolj potrebna in produktivna javna dela. Predvideno je tudi investicijsko posojilo v znesku 11 milijonov, od česar se bo 5 milijonov porabilo za ceste, 5 milijonov za kanalizacije, ostanek pa za najnujnejše investicije v klavnici.

Proračun, kakor tudi vsi predlogi, ki so bili stavljeni v zvezi z njim, so bili soglasno sprejeti.

Uredba o odvetniških honorarjih

Beograd, 14. februara. o. Današnje »Službene novine« objavljajo novi pravilnik ministra pravde s katerim se izenačujejo odvetniški honorarji za vse države.

Beleške

Minister Krek o obstrukciji v narodni skupščini

Splitski dnevnik »Novo Doba« priobčuje razgovor svojega beogradskega dopisnika z ministrom dr. Krekom o politični situaciji. Dr. Krek je rekel:

»Opozicija sama pravi, da dela obstrukcijo le proti predsedniku narodne skupščine. Ona je vzela za povod obstrukciji dejstvo, da je Stevan Čirić prestopil v JRZ. To je torej stvar, ki se ne tiče vlade. Obstrukcija opozicije otežkoča delo v narodni skupščini. Ker pa imata klub JRZ in klub vladne večine brez dvoma večino, se lahko predvideva, da bo vladna večina nadaljevala delo v narodni skupščini. Vladna večina je sklenila sprejeti poročilo manjšine finančnega odbora in odobriti proračun v načelu. Ni torej nobenega povoda govoriti o kakih novih momentih v situaciji, saj stvari razvijajo popolnoma normalno. Posamezni momenti, kakor na primer obstrukcija proti Stevanu Čiriću in postopanje Mite Dimitrijevića, so bolj ali manj osobne prirode, ki ne morejo vplivati na razvoj političnih prilik.«

Dr. Korošec oboleva

Zagrebski »Obzor« poroča iz Beograda, da je notranji minister g. dr. Korošec lano obolev in da po odredbi zdravnikov za par dni ne sme zapustiti svojega stanovanja.

Prezident Beneš profesorju Matiji Murku

Prezident češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš je poslal našemu rojaku profesorju dr. Matiji Murku povodom njegove 75letnice svojeručno pismo s tole vsebino:

»Gospod profesor! Vsako leto življenja po sedemdesetletnici je dragoceno. Zato vam želim danes, ko začnete novo petletje, krepko zdravje za vsa nadaljnja leta. Udomačili ste se v naši sredini in našli v nji nove, ugodne pogoje za svoje znanstveno delo. Rezultati tega dela so mnogo pripomogli k poglobitju naših stikov z jugoslovenskim narodom na kulturnem polju in ostanajo trajen dokument enakih stremenj in čustev tudi v bodočnosti. Vam vdani dr. Edvard Beneš.«

„Dober nasvet“

»Slovenec« se je v uvodniku »Dober nasvet« zopet enkrat spravil na nehalno nalogo dokazovanja, da so jugoslovenski nacionalisti načelno proti obnovi polne demokracije, za katero »stremi vlada g. dr. Stojadinovića, dr. Korošca in dr. Spahaa. Vzrok za to obdolžitev pa je našel »Slovenec« v parlamentarni obstrukciji, ki »ni samo nedostojna, neelojalna in nevedna resnično demokratskega pojmovanja nalog demokratske stranke, ampak je tudi v svojem bistvu in objektivno protidržavna, ker bi, ako bi se ji njene protiparlamentarne intrige posrečile, postavila hote ali nehoti na kocko vse delo, ki se je začelo junija lanskega leta zato, da se državni voz spravi z antidemokratskih tračnic zopet v pravi tir.«

Svoje mišljenje o obstrukciji v narodni skupščini smo povedali že pred dnevi, ko »Slovenec« uvodnik z »dobrim nasvetom« še dolgo ni zagledal luči sveta. Kar se pa tiče ovir za povratek k demokraciji, naj »Slovenec« odstranja te tam, kjer so in kjer mu to ne bo posebno težko. Narodno predstavništvo je že pred osmimi meseci izglasovalo vladi pooblastilo za predložitev političnih zakonov in le od vlade je odvisno, kdaj bo to pooblastilo porabila. Prepričani smo, da bo n. pr. novi svobodnejši zakon o tisku naletel na enodušno odobranje v obeh zbornicah, v skupščini in senatu. Prav tako ne bo imela vlada nobenih posebnih težav z novim volilnim in društvenim zakonom. Vrh tega za vse te zakone niti ni potreben pristanek plenumu obeh zbornic, marveč le pristanek posebnih odborov, ki jih bosta skupščina in senat brez dvoma takoj izvolila, čim bosta od vlade pozvana.

Kar se končno tiče »protidržavne značaja obstrukcije« v parlamentu, pa menda »Slovenec« besed ni jemati preveč tragično. Na račun te obstrukcije je lahko reči marsikatero besedo, da je pa kar »protidržavna« tega pa menda ni resno misliti »Slovenec« uvodničar.

Dr. Mačkova lista za zagrebško zbornico

V imenu dr. Vladka Mačka je dr. Ziga Scholl, znani radičevski prvak, v včerajšnjih zagrebških listih zaključil debato, ki se je že 14 dni vodila v zagrebškem tisku glede volitev v trgovski odesk Trgovinsko-industrijske zbornice v Zagrebu. Kakor znano se je dr. Maček izrazil za listo Ivana Penića in proti listi Ivana Prpića. Na koncu svoje zelo obsežne izjave pravi dr. Scholl: »Čvrsto verujem, da bodo vsi trgovci v Zagrebu 16. februara brez razlike na vero in stroko, ne glede na to, ali so Hrvati ali Srbi, za vedno likvidirali o oportunistično politiko in njenim izrazitim predstavnikom Ivanom Prpićem ter ustvarili možnost prosperitete doslej od vseh strani izrabljene gospodarstva, glasujouč za čisto hrvatsko listo, na kateri ni človeka, ki bi se bil pregrešil proti hrvatskega naroda za svobodo in katere nosilec je Ivan Penić.«

Končana posvetovanja JNS

Beograd, 14. februara. p. Vodstvo JNS je danes po štiridnevni razpravi končalo svoja posvetovanja in sprejelo primerne sklepe. Ti sklepi bodo objavljeni jutri v komuniketu, v posebni okrožnici pa sporočeni tudi vsem organizacijam JNS.

Vojna letala v Avstriji

Dunaj, 14. februara. AA. Pri včerajšnjih manevrih zornjavstvijskih posadk so v avstrijski vojski prvič po svetovni vojni uporabili tudi vojna letala.

Nemirna meja

Zbiranje japonske vojske ob mongolsko-mandžurski meji — Naraščanje napetosti na Daljnem vzhodu

Peking, 14. februara. o. Poostreitev položaja ob mandžurski meji je povzročila, da so se pospešila pogajanja med Japonsko in severno-kitajskimi in notranje-mongolskimi prvaki. Namen pogajanj je, ojačiti japonski položaj v samostojnih deželah Čahar in Sunjan, da se onemogoči oslabilitev japonskega levega kraka po Kitajcih in prepreči prehod ruskih in mongolskih čet preko čaharskega ozemlja. Obenem so se pričele v Pekingu in po vsej severni Kitajski zbirati japonske vojske sile. Večji oddelki japonskega vojaštva so bili odposlani v severno-zapadno Kitajsko. Japonci se zlasti zbirajo v Džeholu in Donorolu, kjer knajo tudi svoj glavni stan za čaharsko deželo. Nadalje je bila ojačena japonska posadka v Pekingu. V primeru vojne je pričakovati da bodo dobili Japonci v Čaharju še nadaljnja ojačenja iz Pekinga in Kalgana.

Nov incident na mandžurski meji

Tokio, 14. februara. g. Položaj na mandžursko-mongolski meji postaja vedno resnejši. Zaradi zadnjega obmejnega incidenta, pri katerem so ruska letala metala bombe na mandžursko japonski oddelki pri Olohoki, so vse obmejne posadke v Mandžuriji v strogi pripravljenosti. Ruska letala so vrgla na mandžursko ozemlje 8 bomb. Japonski poslanik v Moskvi bo predložil vladi celotno poročilo o preiskavi in predlagal, naj se sestavi mešana preiskovalna komisija, ki se bo po potrebi izpremenila v stalno obmejno komisijo.

Mandžurske grožnje

Hsing-king, 14. februara. d. Zastopnik mandžurskega zunanjega ministrstva je izjavil o letalskem bombardiranju Olohoke, da pomeni vojno dejanje brez formalne vojne napovedi. Mandžurska vlada smatra ta napad kot zelo resno zadevo ter bo zato izvedla primerne in učinkovite protukrepe.

Premoč ruske vojske

London, 14. februara. o. Japonski politični krogi kljub incidentom na rusko-mandžurski meji ne verujejo, da bi moglo v doglednem času priti do vojne z Rusijo. Rusija je zbrala na Daljnem vzhodu še enkrat tolikšno vojsko, kakor je japonska v Mandžuriji. Japonski zunanji minister Hirota je odredil japonskemu poslaniku v Moskvi, naj predlaga Rusom, da prislanejo na preiskavo o obmejnih incidentih po mešani komisiji, da bi ugotovila predvsem napadalce ob priliki incidenta v Olohoki, ki se je pripetil 4. t. m.

Ruski državljani odpoklicani iz Mandžurije

Tokio, 14. februara. o. Poročevalec agencije United Press je zvedel, da je ruska vlada zaradi poslednjih incidentov na rusko-mandžurski meji pozvala vse ruske državljane, ki bivajo v Mandžuriji, naj takoj odpotujejo.

Razvoj avtomobilizma

Zagreb, 14. februara. o. Sročil se je vršil občni zbor zagrebške sekcije avtomobilskega kluba, ki ji predseduje g. Milan Bošnjak. Tajnik g. Skalar je izrazil upanje, da bo pomenilo leto 1937 preporod jugoslovenskega avtomobilizma, ker sta bili ukinjeni državna in banovinska taksa na motorna vozila. Avtomobilski delavnice so že pričele živahno delovati in oživel je ves domači avtomobilizem. Tudi mestni prometni davek za motorna vozila je bil znižan od 1000 na 500 Din. Vendar bi bile potrebne še razne davčne in carinske olajšave.

Zagrebski Avto-klub je spričo lažnih alarmantnih vesti, ki so se pričele širiti lani v inozemstvu in slabem stanju naših cest, poslal vsem avtomobilskim klubom v onih državah, iz katerih prihaja največ turistov k nam, obirno in točno poročilo o naših cestah. Ta akcija je uspešla in je zanimanje tujih avtomobilistov za naše kraje znatno naraslo. Avto-klub bo letos priredil celo vrsto tekmovanj in voženj. Ob zaključku je bil izvoljen nov odbor s predsednikom Milanom Bošnjakom, ki predseduje klubu neprestano že 10 let.

Iz državne službe

Beograd, 14. februara. o. V višjo skupino je napredoval svetnik pri državnem pravobranilstvu v Ljubljani dr. Ivo Kavc. Premeščen je višji katastrski inspektor Vladimir Vitel, od katastrske uprave v Mariboru k finančni direkciji v Banja Luki. K carinarnici Dravograd-Meža je premeščen carinski kontrolor Vekoslav Burter iz Sarajeva. Poverjenik finančne kontrole Stevan Ognjanović iz Ljubljane je postavljen za starejšino oddelka finančne kontrole v Subotici.

Profesor klasične gimnazije v Ljubljani dr. Fran Jaklič je premeščen na realno gimnazijo v Kranju.

Poštni uradnik Alojzij Lavrenčič je premeščen s pošte Ljubljana I. k poštni direkciji.

Likvidacija Mestne hranilnice v Kočevju

Kočevje, 13. februara. Mestna hranilnica v Kočevju bo likvidirala. Hudo gospodarsko rano, ki je tako silno zadelo naše mesto in širšo okolico, je treba enkrat operirati. Brez dvoma bo to bolelo, posebno zdaj, ko je naš kraj v tako hudi gospodarski krizi. Prav zadnji meseci so prizadejali kraju tako hude gospodarske pretresljaje, da jih bo brez pomoči države in drugih činitelev prav težavno preboleli. Gede na likvidacijo Mestne hranilnice bo 20. t. m. pred tukajšnjim sreskim sodiščem prvi narok.

Treba bo gledati zlasti na to, da se bodo pri likvidaciji varovali v prvi vrsti mali vložniki, ki so si naložili prihranke tako rekoč odtrgali od ust in ki se zdaj zaradi neizplačljivosti vlog najkrukeje prizadeti. Tam v prostorih hranilnice, kjer poslujejo žalosni likvidatorji, se odigra marsikatera žalostna scena.

Pred dnevi se je oglasila stara žena, ki je privedla svojega bolnega sina 20 kilometrov daleč k zdravniku. Prosila je, da ji naj izplačajo vsaj toliko, da bo sina lahko spravila v ljubljansko bolnišnico. Zdravnik v Kočevju je namreč odredil, da se mora na bolniku izvršiti takojšnja operacija, če mu hočejo rešiti življenje. Pa je ubožica stala pred blagajno in molodovale, da bi rešila človeku življenje, za tiste dinarje, ki si jih je prihranila za hude čase. Ker zavod v likvidaciji ne sme trenutno nič izplačati, je odšla s praznimi rokami. Likvidatorju profesorju g. Uršiču se je žena smilila, pa je storil potrebno pri mestni občini, da je reši ubožico izplačala na kredit njene domovne občine toliko, da je mogla sina prepejati v Ljubljano.

Tako se godi našemu malemu vložniku. Podobni prizori se ponavljajo v raznih oblikah dnevno. Zavolj tega je treba pri likvidaciji storiti vse, da se pomaga najbednejšemu, to je malemu vložniku, vsaj do najnujnejšega dela terjatev, ki jih ima nasproti mestni hranilnici.

Deveti dan olimpijskih iger

Garmisch-Partenkirchen, 14. febr. Na sporedu današnjega dne so bila tekmovanja vojaških patrol na 25 km, hitrostno drsanje na 10.000 m, I. in II. tek dvosedelnih bobov, zaključek umetnega drsanja gospodov in hokej na ledu. Naši tekmovalci so torej imeli prost dan.

Tek vojaških patrolj

Start vojaških patroljnih tekem je bil ob 8.30 v snuškem stadionu. Prijavilo se je 9 držav in so startale v trinitutnih presledkih po vrstnem redu Finska, Poljska, Italija, Švica, Francija, Nemčija, Češkoslovaška, Švedska in Avstrija. Proga je bila dolga 25 km, imela 600 m višinske razlike ter je bila izredno težka. Na 13 km je bilo postavljeno strelišče, kjer so morale patrolje streljati na 150 m oddaljene balončke in je moral vsak član patrolje razen častnika sestreliti s strelji svoj balonček. Če se to ni zgodilo, je dobila patrolja tri minute pribitka na doseženi čas. Izredno lep uspeh so dosegli Italijani, Kolajn za to tekmovalje na patrolje niso dobile.

Rezultati so bili: 1. Italija 2:28.35, 2. Finska 2:28.49, 3. Švedska 2:35.24, 4. Avstrija 2:36.19, 5. Nemčija 2:36.24, 6. Francija 2:40.46, 7. Švica 8. Češkoslovaška, 9. Poljska. Pripravniki bi se bilo, da si je član švedske patrolje med tekmovanjem zlomil smučko in prisel na cilj s polovico smučke. V streljanju so imeli najboljši uspeh Avstrijci, ki so s tremi strelji imeli ravno polko zadetkov.

maVvOqi eniat rđogve umlh umlhwy

Hitrostno drsanje

Zadnja točka v hitrostnem drsanju je bil tek na 10.000 m. Posebno ostro borba je med Norvež, Balangrudom in Fincom Vaseniusom, zmagal je svetovni prvak Balangrud v času novega olimpijskega rekorda 17:24.3. Pridobil si je s tem že tretjo zlato kolajno in je obenem tudi olimpijski prvak in zmagovalac v skupni oceni, kar mu prinese tudi četrto olimpijsko zlato kolajno. Sledili so 2. Vasenius (Finska) 17:28.3, 3. Stepi (Avstrija) 17:30.6, 4. Mathiesen (Norveška) 17:41.2, 5. Bonquist (Finska) 17:42.4, 6. Langedijk (Holandska) 17:43.

Bob

Tekmovalci so tudi dvosedelnji bobi. Danes so dokončali prva dva teka, ki jim bosta jutri sledila še ostala dva. Po prvih dveh tekmovalcih so v prvi red: Amerika I, Švica II, Amerika II, Švica I, Anglija I, Belgija I, Nemčija I.

Umetno drsanje gospodov

Danes so se zaključile tekme v umetnem drsanju gospodov. Izven dvoma je bilo, da bo svetovni prvak Avstrijec Karli Schäfer tudi v tem tekmovanju zasedel prvo mesto. Njegovo današnje prosto drsanje je naravnost navdušilo mnogobrojno občinstvo. Schäfer si je priboril zlato kolajno. Sledil mu je Nemeč Baier, kot tretji pa Avstrijec Kaspar, ki je dobil poleg olimpijskega prvaka, najboljšo oceno v prostem drsanju.

Hokej na ledu

Zvečer ob 21. se je pričela prva tekma v medfinalu med Anglijo in Češkoslovaško. V prvi tretjini so Angličji zabili dva, v drugi tri gole. Angličji vodijo s 5:0. V tretji tretjini ni padel noben gol, tako da se je tekma končala s 5:0 v korist Anglije.

Novi generalni konzul v Milanu

Beograd, 14. februara. o. Za novega generalnega konzula v Milanu je bil imenovan dosedanj odpravnik poslov poslaštva v Berlinu Svetozar Rašić.

Vsak naročnik je zavarovan za 10.000 Din

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, le ponekod nekoliko bolj oblačno, topleje. Dunaška vremenska napoved za soboto: Vedno bolj oblačno, možnost, da bo enožilo, temperatura bo najbrže padla.

Naši kraji in ljudje

Karadjordjev dan

Danes je pravoslavni praznik Sretenje, današnji dan pa se slavi tudi kot Karadjordjev dan. V srcu Šumadije in Orašju je bil namreč 15. februarja l. 1904. Karadjordje Petrović izvoljen za narodnega voditelja v borbi za osvo-

bojenje naroda izpod turškega jarma. Do sestanka v Orašju, ki ima velik pomen v zgodovini vseh južnih Slovanov, je prišlo zaradi strašnega nasilja, ki so ga jeli leta 1801 izvajati janičari, ko so dobili premoč v nekdanjem beograjskem boju.

skem pašaluku. Mnogi Srbi so se pred nasiljem umaknili v gore, drugi, so spet pošiljali prošnje in pritožbe v Carigrad ter upali na pomoč iz Rusije, tretji pa so bili prepričani, da ni druge rešitve kakor organiziran upor v najširšem obsegu. Ti odlični možje so proglasili Karadjordja za narodnega voditelja.

Zborovanje v Orašju in pohodi, ki jih je vodil junaški Karadjordje, so bili začetek velikega dela in borbe za narodno svobodo. Ta borba je trajala deloma plameteče, deloma pa tleče vse od tedaj do našega osvobodjenja ter je vedno nosila v sebi težnje vseh Jugoslovanov. Na vse jugoslovenske, pod tujim jarmom trpeče brate je Karadjordje vedno mislil in že leta 1807 je pisal velikemu Napoleonu, da se vodi borba za svobodo vseh Jugoslovanov. Ko je v svoji ožji domovini potolkel dahijske čete, je krenil v Sandžak, stopil v zvezo s črnogorskim vladarjem, svoje zapornike pa je pošiljal tudi v Srem in Banat. Ko so njegove čete prodirale v Bosno in Hercegovino, je spet pisal Napoleonu, da je njegov pokret posvečen in namenjen osvoboditvi vseh južnih Slovanov.

Na današnji dan leta 1933 so v Orašju posvetili lepo šolo in kapelico v spomin na začetek pohodov Karadjordja Petrovića. Pri tej lepi slavnosti je blagopokojni kralj Ujedinitelj govoril o ideji jugoslovenske bratske slege, ki je vodila njegovega junaškega pradedca. Narodni voditelj Karadjordje nam mora ostati za vedno glasnik in vzor čiste in vzvišene domovinske ljubezni, ki se ne plaši nobenih žrtev.

Za tesnejše stike z brati Bolgari

V nedeljo otvori Jugoslovensko-bolgarska liga bolgarske dni

Ljubljana, 14. februarja. Jugoslovensko-bolgarska liga v Ljubljani je po treh letih obstoja začela v zadnjem času živahnejše delovati na področju zblizanja med obema bratskima narodoma. V nedeljo bo začetek takozvanih bolgarskih dni, ki bodo trajali do 29. t. m. V njih okviru bodo razne prireditve. Že v torek pa je bil odprt odprti agilen taktika g. Vekoslava Bučarja tečaj bolgarskega jezika, ki ga vodi g. Josif Radev iz Plodiva. Tečaj, ki ga obiskuje skupno 26 oseb, med katerimi je v prvi vrsti zastopana naša akademska mladina, se vrši v prostorih meščanske šole v Beethovnovi ulici vsak torek in petek; trajal bo do konca šolskega leta.

V nedeljo 16. t. m. otvori liga v zvezi z Narodno galerijo v Jakopičevem paviljonu razstavo bolgarske grafike. Otvoritvi razstave, ki bo trajala do 25. t. m., nam bo očital bolgarsko slikarsko umetnost, akad. slikar profesor g. Vavpotič Naslednje dni bo predaval profesor g. Jan Šedivý iz Maribora o bolgarski literaturi (s skopičnimi slikami). Predavatelj nas ne bo seznanil samo s književnimi deli bratskega naroda, marveč nam bo orisal tudi like avtorjev. Naše gospodarstvenike pa bo zanimalo bolgarsko gospodarsko življenje, o katerem bo govoril v Zbornici za TOI predsednik g. Ivan Jelačin. Sledilo bo še predavanje skladatelja profesorja g. Emila Adamića o bolgarski glasbeni umetnosti. To predavanje bo združeno z večerom bolgarske glasbe, na katerem bodo nastopili razni solisti in bo sodelovala tudi Glasbena Matica. Ta prireditve bo najbrž

v Hubadovi dvorani. Datumi prireditev in prostori, v katerih se bodo vršile, bodo pravčasno objavljeni v časopisu.

V ligi se bo letos osnoval tudi akademski odsek, ki bo sodeloval z izredno agilno Jugoslovensko-bolgarsko akademsko ligo v Zagrebu.

Za zaključek bolgarskih dni priredi liga 29. t. m. večer v Narodnem gledališču predstavo Kostovega komedije »Goljemanov«. Vstopnice se že prodajajo in so na razpolago pri tajniku g. Vekoslavu Bučarju v pisarni Narodne strokovne zveze in v Glasbeni Matici.

Ljubljanska Jugoslovensko-bolgarska liga deluje v zvezi z ostalimi slovanskimi ligami in se v kratkem ustanovi poseben mednarodni društveni odbor. Na prošnjo naše lige je ministristvo za notranje zadeve dovolilo uvažanje nekaterih bolgarskih listov in revij, katerih uvoz je bil doslej zabranjen. Da se tudi na zunanji podkrepi jugoslovensko-bolgarsko bratstvo, je liga predlagala ljubljanskemu občinskemu svetu, naj se preimenujejo nekatere ulice in ceste v veliki Ljubljani po moških, zaslužnih za zblizanje med obema bratskima narodoma, na primer po profesorju Bezenšku in raznih bolgarskih kulturnih delavcih. Liga bo v kratkem razširila delovanje tudi na deželo, kjer se bodo začele ustanavljati podružnice. Tako po bolgarskih dnevih se bodo začele priprave za rožmanje na Oplenac in za izlet lige in njenih gostov v Bolgarijo, kjer bo članstvo v sredi med bratskim narodom navezalo z njim še priskernejše stike.

Borba proti jetiki v ptujskem srezu

Ptuj, 14. februarja. Protituberkulozni dispanzer je začel delovati 1. avgusta lani pod vodstvom znanega strokovnjaka za pljučne bolezni dr. Boleslava Okolokulaka. Kako je potreben, nam kažejo številke za lansko leto. Zdravniških preiskav je bilo v tem času izvršenih 77 (od tega prvih pregledov 468, ponovnih pregledov pa 239), nadalje 89 preiskav izmečka, 294 preiskav krvi in 143 rentgenoloških preiskav z rentgenskim aparatom v ptujski bolnišnici. K preiskavi se je prostovoljno javilo 113 oseb, po naročilu skrbstvene sestre pa 60. Zdravniške preiskave pri 468 oseb, kolikor je bilo prvih pregledanih, so pokazale tuberkulozno infekcijo pri 200 oseb, od teh pri 194 pljučno tuberkulozo, pri 6 pa tuberkulozo drugih organov. Pri pljučni tuberkulozi je bilo 34 primerov odprte tuberkuloze, pri ostalih pa je bila tuberkuloza zaprta. V 6 primerih se je ugotovila istočasno še tuberkuloza grla. V samem dispanzerju se je zdravilo 58 oseb, v zunanji zdravilnici je bilo poslanih 88 oseb. Obiskov na domu je bilo izvršenih 142. Pri prvem obisku na domu se je ugotovilo, da je bilo le 24 stanovanj zdravstveno neoporečnih ostala stanovanja (29) so bila s'aba in nehijska.

Stanovanske razmere, ki so jih pri tej

priliki našli, so zelo poučne. Omenimo le tole: Enosobnih stanovanj, ki so hkratu služila kot kuhinja in stanovanjski prostor za vso družino, je bilo med pregledanimi 8. V petih izmed teh je stanovalo nad 6 oseb, v štirih od njih so imeli bolnike z odprto tuberkulozo. Torej v enem prostoru je prebivalo 6 oseb, med njimi bolnik z odprto tuberkulozo. V dveh primerih so našli, da bolnik z odprto tuberkulozo spi skupaj z otroki.

Dispanzer je med svoje oskrbovance razdelil 23 termometrov, 5 pijevalnikov, za desinfekcijo je dal 1800 gr lizola in izročil bolnikom razna zdravila. V bolnišnico je poslal 22, v zdravilišča 7 in drugam 24 bolnikov. Od oskrbovancev je umrlo 11 (8 moških in 3 ženske).

Ti podatki zgornjo pričajo o velikem in požrtvovalnem delu protijetikega dispanzerja v Ptuj. Njegovo delo je naporno, saj se mora boriti z boleznijo, ki ji je glavna osnova strašna beda prebivalstva v ptujskem srezu.

Ptujski tuberkulozni dispanzer trpi na velikem nedostatku, ker nima svojega rentgenskega aparata, zaradi česar mora svoje bolnike v rentgensko preiskavo pošiljati v ptujsko bolnišnico. To je velika ovira za hitro poslovanje dispanzerja. Za uspešno delo je torej nabava rentgenskega aparata nujno potrebna. Dobra srca naj zato po možnosti podpirajo naš dispanzer s priložnimi prispevki. Rade volje sprejema dispanzer tudi prispevke v blagu, da jih deli potem med najpotrebnejše. Vodstvo dispanzerja bo v ta namen razposlalo na župne urade v ptujskem okraju okrožnico s prošnjo za podporo. Človekoljubni ljudje, če boste gotovo ne bodo odklonili in se bodo odzvali vsaj z majhnimi prispevki.

Katastrofa alhanske jadrnice

Ob čerih „Vražjih otokov“ se je razbila ter potopila očeta in tri njegove sinove

Šibenik, 14. februarja. Šele včeraj se je doznalo, da je orkanska burja pred nekaj dnevi pri Kornadskih otokih uničila alhansko jadrnico in z njo vred celo rodino. Žrtev nesreče je alhanska jadrnica »Tirana« od 180 ton. Človeške žrtve pa so Adam Let iz Skadra in trije njegovi sinovi. Peti član posadke, strojnik Dženat Let, sorodnik ponesrečenec, pa se je po srečnem naključju rešil. Dva dni in dve noči je hudo trpel na enem od 36 otokov Kornata. Našli so ga murterski ribiči, ko je bil že ves izčrpan in premražen. Rešeni strojnik je ribičem povedal, da jih je nevihta zadela na odprtem morju med Pakoštanom in Zadrom. Na jadrnico je burja nanosila mnogo snega, potem pa so jo valovi zanesli proti otoku Kornata. Posadka je klicala na pomoč, a nihče ji ni čul. Jadrnica je tresla ob greben nekega otočja ter se potopila ob mrtvem zalivu Opatu v globčino kakih 35 m. Strojnik Dženat je obležal na pradu malega otoka. Naši ribiči pravijo tem otokom »Vražji otoki«.

ker se je tam v burnih nočeh pripetilo že več nesreč.

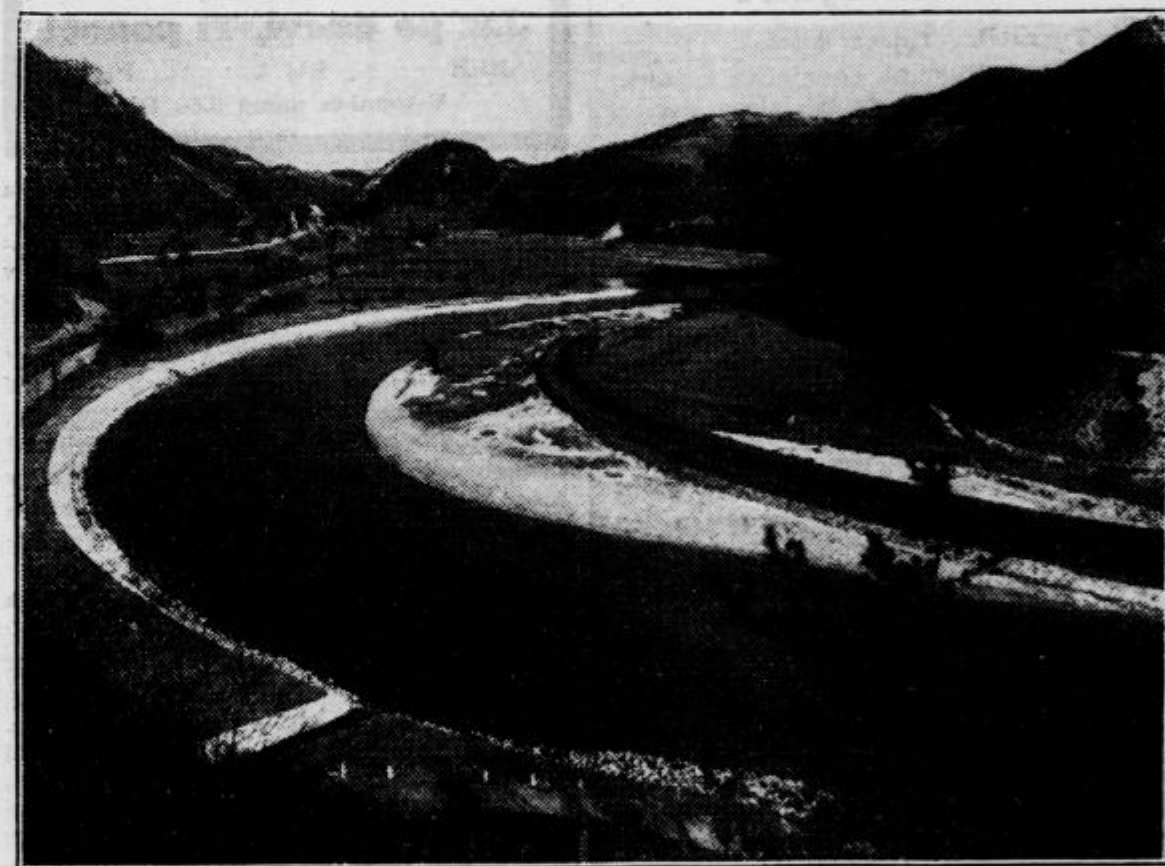
Murterski ribiči so opazili, da nosijo valovi nekaj sene in razne predmete od razbite ladje. To jim je bil znak hude nesreče in kmalu so našli nesrečnega strojnika. K sreči je tedaj plula mimo otočja neka italijanska ladja, ki je opazila znake ribičev, prevzela rešenega strojnika in odpelala z njim v Zadar. Od tam so vprašale pristanske oblasti v Šibeniku, če vedo kaj o jadrnici »Tirani«. Ta jadrnica je prevajala vzdolž dalmatinske obale do albanskih pristanišč premož, dva, seno in razno drugo blago. Zadnjič je »Tirana« pristala v Šibeniku 18. januarja. Od podjetja »Šipadac« je prevzela kakih 400 kubikov lesa za stavbe, natovala pa je tudi precej sene. Kapetan jadrnice Adam Let je bil star okrog 40 let ter znan in čisljan v mornariških krogih Šibenika. Njegov rešeni sorodnik, strojnik Dženat je ostal v Zadru pri svojih sorodnikih.

Regulacija Savinje pri Celju

Vprašanje regulacije Savinje v drugi etapi in dolgoročnega posojila za nadaljnje delo

Celje, 14. februarja. V sredo je bila na sreskem načelstvu v Celju 4. konferenca za regulacijo Savinje. Konferenci je predsedoval pomočnik bana

g. dr. Majcen, navzočni pa so bili tudi gg. sreski načelnik dr. Zobeč, višja tehnična svetnik inž. Sturh iz Ljubljane in inž. Marek iz Celja, banovinski sekretar Mra-

Regulirana Savinja pri Tremerju. Slika »Foto Pelikan, Celje«.

mor, gradbeni vodja regulacije Savinje inž. Mursa, kot zastopnik železniške uprave tehnični svetnik inž. Leskovšek, šef železniške sekcije inž. Šapla in višji svetnik dr. Ladiha, predsednik celjske občine Mihečič, šef mestnega tehničnega oddelka stavbeni svetnik inž. Pristovšek in zastopnik sreskega cestnega odbora v Laškem.

Gradbeni vodja g. inž. Mursa je poročal o poteku regulacije Savinje v I. etapi pri Tremerju, ki je bila dovršena lani 1. decembra in ki je bila nato kolavdirana. Ministristvo za gradbe je odobrilo kolavdacijsko. Glede kritja prekoračenja proračuna za prvo etapo v znesku 64.000 Din je bilo na konferenci sklenjeno, da bodo ta znesek krili prispevni faktorji po dosedanjem ključu. Sklenjeno je bilo tudi, da se humiziranje nasipov (prevleka z zemljo), ki ga podjetnik inž. Tasković iz Bitolja ni dovršil, izvede v režiji gradbenega vodstva, čim nastane toplejše vreme in preneha nevarnost poplav.

Inž. Mursa je nato poročal o stanju predhodnih del za regulacijo Savinje v II. etapi od Tremerja do Košnice. Stroški za II. etapo so preračunani na 2.470.000 Din, stroški za I. etapo pa so znašali 2.380.514,83 Din. Udeleženci konference so sklenili, da je trba vsekakor izposlovati prispevek države, preden se začne delo v II. etapi. K stroškom za ta dela bodo po odbitku državnega prispevka prispevali ostali prispevni faktorji po dosedanjem ključu. Glede odškodnine za razlašeni svet v I. etapi je bilo sklenjeno, da se ti stroški razdelijo po običajnem ključu na vse prispevne faktorje, izvemski državo.

Inž. Mursa je predložil elaborat s podatki za najetje dolgoročnega posojila za regulacijo Savinje od konca II. etape pri Košnici do promenade brvi pri mestnem parku, da bi se mogla ta dela izvršiti v krajšem razdobju in odplačevati na daljšo dobo. Vsi ti stroški bi znašali okroglo 26 milijonov dinarjev, od tega bi odpadla polovica za preložitve celjske železniške postaje (odstranitev obeh železniških mostov in preložitve železniške proge). Anufeta za to posojilo, ki bi bilo po 6 odstotkov, bi znašala za dobo 15 let po 2.620.000 Din (na mestno občino celjsko bi odpadlo 214.000 Din), za dobo 20 let pa po 2 milijona dinarjev (na mestno občino bi odpadlo 164 tisoč dinarjev). Sklenjeno je bilo, da se storijo vsi koraki, da se zagotovi obvezen pristaneč železniške uprave, da bo prispevala primerno vsoto k tem stroškom.

Ob zaključku so se obravnavale razne pritožbe interesentov proti podjetniku inž. Gligu Taškoviću iz Bitolja, ki je bil izlicital in prevzel regulacijska dela v I. etapi. Popoldne so si udeleženci konference ogledali izvršena regulacijska dela pri Tremerju.

Pričakujemo, da bo državna uprava v najkrajšem času zagotovila svoj prispevek, da se bodo mogla regulacijska dela v II. etapi začeti ob pravem času.

KINO SLOGA

TELEFON 27-30

Danes ga »bije«, lomi in biksa

Szöke Szakall

da se boste držali od smeha

za trebuhe!

KATJA

Nemški naslov: »Bretter, die die Welt

Nemški naslov:

»Bretter, die die Welt bedeuten«

MATINEJA

ob 14.15 po enotni ceni 4.50 Din

BITKA

Slavni Inkišinov in Anabella v gl. vl.

Poslovilni večer

direktorja Cugmusa

V veliki dvorani na Taboru v Ljubljani se bo vršil danes večer poslovilni večer po sporedu: godba »Sloga« bo pod vodstvom g. Svetela zaigrala: Gregore: Triglavska koračnica, Gounot: Overtura k operi »Romeo in Julija«. Potem bo govoril g. direktor dr. Fatur. Po njegovem govoru bo mešan zbor »Sloga« pod vodstvom g. Svetela izvajal: Förster: Naše gore, Ipa-vice: Ej tedaj, Kramole: Tam, kjer teče bistra Zila. Sledil bo govor g. načelnika inž. Finca. Odčna Sokova, ki jo bo z igro na klavirju spremljal g. Svetel, bo zapela Mayerbeer: Arija paža iz opere »Hugenoti«, Adamić: Planinec, Alabjev: Slavček, »Sloga« bo zaigrala Verdijevo fantazijo iz opere »Ples v maskah«, moški zbor pod vodstvom g. Premelca pa bo zapel: Juvaneč: Šopek, Aljaž: Zakipi, duša radostna, Premek: Sem šel čez gmajno. co. Zadnji dve točki sta šaljivi improvizacija, ki jo bo izvajal g. Kragelj, in ko. račnica godbe »Sloga«. Po sporedu bo prosta zabava.

JOSEPH SCHMIDT

Za smeh in kratak čas skrbí

SZÖKE SZAKALL

Predstave ob 16, 19.15 in 21.15 uri.

KINO UNION, tel. 22-21

(Danes in jutri odpadejo matinejske predstave)

si osvaja s svojim prekrasnim

petjem ves svet!

Osvojil si bo tudi Vaše srce, zato si

oglejte njegov najnovejši film

Zvoki mladosti

Glasba: Hans May

Odkod mraz na Balkanu

Prehodni hlad na jugovzhodu Evrope je značilen pojav toplotnih skokov letošnje zime — Pomladni januar v primeri z l. 1934-1935

Ljubljana, 14. februarja. Mraz, ki je v zvezi s snegom in orkanskim burjo pritisnil v srednjem in jugovzhodnem delu Jugoslavije, se je poslednje dni razširil daleč v Prednjo Azijo. Burja je pustila celo po vzhodnem delu Sredozemskega morja, kjer je deželo svetopisemskih zgodovinskih spomenikov, pod toplim soncem subtropske pomladi iznenadil vdor mrzle zime. Vseposvodi je ostri preokret vremena povzročil veliko škodo ljudem in javnim prometnim napravam na kopnem in morju. Po skoraj pomladno toplem presledku sredi zime so žrtve mraza, ki jih pobira zdaj zima, tembolj značilen primer muhavosti značne vremenske razporedbe nad Evropo.

Ko je balkanske dežele pokrili nov sneg, je orkanska burja zanesla beli kristalni plašč daleč v Prednjo Azijo. Pojav mrzlega zračnega vrtinca je se pospešila značilna razdelitev zračnega pritiska nad Evropo. Ze v torek se je anticyklon umaknil proti severu, barometrske depresije, ki so prej obrobile celino, so prešle v notranjost kopna. Jedro severnega ciklona je

poseglo z vlažnim območjem preko Rusije do Črnega morja in še dalje, drug ciklon pa je z Atlantika zajel zapadno Evropo. Med obema depresijama je vdrl težak, mrzli severni zrak preko srednje Evrope na Balkan ter v zvezi z visokimi in vlažnimi južnozpadnimi strujami povzročil živahne padavine.

Čim se je takšna porazdelitev označila prestavila dalje, je tudi ogromni lik mrzlega vala, pospremljan s silovitno burjo, začel preko Egejskega morja v notranjost Male Azije. Tako se je zgodilo, da je v času, ko je postalo v srednji Rusiji pod vplivom vlažne depresije topleje, na jugu Evrope in v vzhodnem delu Sredozemskega morja zavladala nenadna ostrina zime.

Februarski mraz na jugovzhodu Balkana ni redek pojav. Takšne hude zime so gospodarile n. pr. l. 1895, 1901 in 1929, z močnimi snežnimi zameti l. 1910 in 1925. L. 763, 800 in 801. je zamrznil velik del Črnega morja, ves Bospor in Dardanele. Prav tako je l. 1493. zamrznilo Sredozemsko morje v severno vzhodnem delu desetih metrov od obale.

Vdori mrzlega zraka iz severa

pri nas niso redki. Jedro mrzlega rezervoarja zraka leži okrog severnega etajaka, odkoder pa se ne spušta na vse smeri enako daleč. Notranjeazijska, sibirska ploščad se pozimi zelo ohlaja da'č južneje kot n. pr. Evropa, pod vplivom toplega Zalivskega toka. Kraji v Sibiriji imajo n. pr. ob 52 stopinj širine Berlinu hud mraz, v Evropi pa se ločnica takšnega hlada pomakne daleč na sever, za Skandinavijo na Svalbardi in Groenland. Na ameriški celini se severni mraz razleže spet na jugu, v Kanado, do Labradorja. In ker ima Sev. Amerika vsa gorovja usmerjena od severa na jug, se mrzli zimski val lahko razširi globoko na jug Zedinjenih držav. Tudi letos časopisje že od početka decembra poroča o silno ostri zimi v Ameriki, ki je pobrala celo v južnejših širinah že mnogo človeških žrtev.

V pogledu mraza in snega je bila

letošnja evropska zima

dokaj zmernejša. Le skrajni severni del Skandinavije in Rusije je bil že dolgo v objemu mraza. Odkod je vpadla zima v Evropo, z zmerno temperaturo in hladom, sredi decembra. Občutnejši mraz se je nekaj časa držal le še v baltičskih deželah in srednji Rusiji. Vso ostalo Evropo, predvsem nje južni in zapadni del pa je ja-

nuarsko prav pomladno vreme izločilo iz običajnega poteka zime.

Da razumemo razliko letošnje blage zime, ki nas je nad 40 dni, poleg pristedenega kuriva zazibala s prirodo vred že kar v pomladne sanje, primerjajmo letošnje najvišje dnevne, pa najnižje nočne temperature januarja s stanjem srednjega zimskega meseca lanske in predlanske zime:

Toplota: najvišja dnevna, najnižja nočna

v letu:	1934	1935	1936	1934	1935	1936
Ljubljana	6	4,6	11	-10	-11,6	-1,2
Zagreb	10	9	14	-7	-11	-1
Beograd	10	7	19	-7	-13	-2
Sarajevo	10	4	16	-13	-20	-7
Skoplje	12	7	19	-7	-19	-2
Split	15	11	15	1	-4	5

Razlika je posebno v primeri z lanskim, hladnejšim januarjem velika, čimdalje na jugovzhod države vprav neverjetna. Posebno se nočne temperature januarja minuli let svedočijo, kako je letos tudi ponoči vladala nad Jugoslavijo

nenavadno topla zima.

Se večja razlika treh zadnjih zim v januarju pa stopi v ospredje, če primerjamo številko dni, ko je živo srebro podnevi ali ponoči ticalo pod ničlo, v vseh treh zimah:

Število dni s temperaturami Pod ničlo:

	podnevi			ponoči		
v letu:	1934	1935	1936	1934	1935	1936
Ljubljana	9	16	0	19	26	1
Zagreb	3	14	0	16	22	1
Beograd	10	20	0	23	25	4
Sarajevo	8	21	0	25	31	12
Skoplje	2	8	0	19	29	5
Split	0	1	0	0	6	0

Dočim so glavne meteorološke postaje Jugoslavije letošnji januar beležile podnevi stalno temperaturo nad ničlo in je v nočeh le malo dni zlezlo živo srebro pod ničlo, so bili v prejšnjih dveh zimah, posebno sredi države le redki dnevi, s temperaturami nad lediščem.

Razumljivo tedaj, zakaj je tako stopnjevana toplota sredi letošnje zime že obnovila prirado iz zimskega spanja. Pomladno vreme, ki se je bilo zavleklo še v prvi teden februarja, je naenkrat pregnal

drugi naval mraza.

Kako občutljiv je moral biti mrzli vpad hladnega zraka in silovite burje, naj svedoči naslednji primer.

Dne 4. februarja se je že najavljala bližnja premena vremena. Močno je deževalo po vsej Jugoslaviji, posebno na jugu. 5. t. m. je v osrednjem delu države se snježilo v zametih in naslednje dni še je vremenski preokret se pospešil. Vzemimo n. pr. dan 4. t. m. ko je v drž-

Domače vesti

Učiteljeva tožba

V »Slovenakem učitelju« glasilu klerikalne Slomškove družbe v Ljubljani, čitamo med drugim tudi sledeče prijetne verzice izpod peresa učitelja Hladnika iz Čerknice:

Ni pole, ni plačila.
Hm, čudne stvari.
Vse zdaj je drugače,
so strašne skrbi,

Potrka na vrata
ponosno krojač.
Nastane zagata,
ker nimamo plač.

In tudi čevljarju
se vrata zapro,
enako mesarju,
ki daje meso.

Za mleko, za maslo
denarja ni ni.
Dolgov je naraslo,
kreditov pa ni.

Pa so poslali me v zimi brez plače
v hribe, kjer nosil bi srajco čez hlače.
Zalostno dejstvo nastane takoj,
uboga družina ne more z menoj.

Truden korakam čez Daljno goro,
žalostno vidim; tu zame ne bo.
Ustavim se, čelo obrišem nato,
kriham pa kašljam in rečem takoj:
V selo nad reko, otroke učiti,
bansko povelje grem tja izpolniti...

* Z banovine. Prihodnji tork in petek 18. in 21. t. m. g. ten dr. Marko Nallačen in g. pomočnik bana dr. Stanko Majcen zaradi zasedanja banskega sveta ne bosta sprejemala strank.

* Bolgarsko poslanstvo v Beogradu ima svoj dom v Birčaninovi ulici št. 26 in se nahaja tam poleg uradnih prostorov tudi stanovanje poslanikovo. Prostorji so postali premajhni ob vse bolj naraščajočem delu poslanstva. V Sofiji so sklenili preureditev poslanstva. Sedanje poslopje dobi novo pročelje in prezidano bo tako, da bo služilo le za poslanikovo stanovanje, njegov kabinet in za nastanitev obiskov. Preurejenemu glavnemu poslopiju bodo prizidali dve krili za uradne prostore in garaže. Stroški za vse te preureditve so določeni na poltretji milijon dinarjev. Tudi naša država namerava v Sofiji zgraditi novo palačo za svoje poslanstvo. Dela pri bolgarskem poslanstvu v Beogradu so bila izročena jugoslovenskim, pri našem v Sofiji pa bodo poverjena bolgarskim podjetnikom.

* Razdelitev poslova pri apelacijskem sodišču. Vodstvo apelacijskega sodišča-predsednik dr. Vladimir Golja, podpredsednik dr. Gradnik Alojzij. Sekretariat: sodniki okrožnega sodišča dr. Juvanc Maks. vodja, Koba Bogomir, dr. Strkelj Stanko in Javoršek Karol. Civilni sena za zadeve okrožnega sodišča Ljubljana (kranjski sena) predsednik dr. Eberl Erik, člani: Janša Josin, dr. Kovča Fran, Klenovšek Karol, Debeljak Alojzij in dr. Prešeren Jakob. Civilni sena za zadeve okrožnih sodišč Maribor, Celje in Novo mesto: predsednik senata dr. Gradnik Alojz, člani: dr. Mastnak Ivo, dr. Kranjč Mirko, dr. Vičar Leonold, Tiller Fran in dr. Stojkovič Gašo. Kazenski oddelek: predsednik dr. Vladimir Golja, namestnik Strasser Vinko. Senat trojice: predsednik dr. Vladimir Golja, člani: Strasser Vinko, dr. Petelin Bogdan, namestnika: dr. Stojkovič Gašo in dr. Prešeren Jakob. Senat petorice: predsednik dr. Golja Vladimir in člani: Strasser Vinko, Klenovšek Karol, dr. Prešeren Jakob in dr. Petelin Bogdan. Namestniki: dr. Mastnak, Lavo Tiller Fran, dr. Vičar Fran in Debeljak Alojz.

DANES na VALČKOV VEČER

Trboveljčani, smeh, ples v SIŠKI, v Sokolskem domu

* Šolstvo v primorski banovini. Prosvetni oddelek uprave primorske banovine je objavil pregled osnovnih in meščanskih šol na svojem področju. Na 921.594 prebivalcev banovine odpade 592 osnovnih šol, ki imajo 1.342 razredov, 1330 učiteljev in okrog 81.000 učencev. Meščanskih šol pa je v vsej banovini 23. Obiskuje jih 3.170 učencev.

vi še vladal toplo vlažni morskimi vpliv in 13. t. m., ko je celinski naval mrzlega zraka in burje na jugovzhodu dosegel višek:

	4. februarja	13. februarja
Ljubljana	6	3,2
Zagreb	10	4
Beograd	12	8
Sarajevo	14	3
Skopje	14	6
Split	12	8

Temperaturne razlike so v obdobju nastopa nove zime prav znatne. Pri nas manj, tem huje drugod, posebno v Beogradu, Sarajevu in Skoplju. V 9 dneh je to:

Živo srebro vpadlo za 18, 27, celo 30 stopinj C.

Mraz od zunaj so seveda v zaprtih dolinah in kotlinah pospešili še lokalni čimtelji hlada. Dočim je bilo v naših gorskih, zaprtih dolinah do -19 stopinj, je rekordni mraz v Bosni in notranjih delih države še presegel hlad hude zime 1929.

Takšen nenadni padec temperature je seveda za vsako živo bitje prav občutljiv. Včerajšnji dan je z navalom toplega zraka zapadne smeri mnogo pripomogel, da je hlad odnehal, v našem severozapadnem kotu pa je lep sončni zimski dan močno tajal tanko snežno plast.

* Obisk direktorja grške civilne aviacije. Te dni se je mudil v Beogradu in Zemunu ravnatelj grške civilne aviacije polkovnik Fotopulos. Obiskal je predstavnike našega društva Aeroputa s katerimi se je razgovarjal o otvoritvi rednega prometa na zračni progi Berlin-Beograd-Atene-Kairo.

* Promocija. V Zagrebu bo danes promovirana za doktorja vsega zdravilstva gđna Janja Knafličeva iz Poljan nad Škofjo Loko. Čestitamo!

* Diplomski izpit je napravila na filozofski fakulteti na ljubljanski univerzi Sabina Podbojeva, učiteljica na Grosuplju. Čestitamo!

* Diplomirali so na filozofski fakulteti Sorman Gabrijela iz Ptuja, Zagar Zora iz Ljubljane in Majcen M. iz Ljubljane. Čestitamo!

* Smrt zaslužnega šolnika. V Prčanju v Boki Kotorski je umrl prof. Bernard Lazzari, ki je bil dolga leta direktor gimnazije v Dubrovniku, prej pa g-mnazijski profesor v Splitu. Vest o smrti tega zaslužnega starega profesorja in prijatelja šolske mladine je globoko užalostila vse, ki so poznali odličnega kulturnega delavca. Pokojni profesor Lazzari je bil znan tudi kot numizmatik in predstavlja njegova zbirka starega denarja veliko vrednost.

* VII. mednarodni kongres o hladilni tehniki, organiziran od Mednarodnega inštituta za hladilne naprave in od Nizozemskega društva za hladilno tehniko pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. nizozemske kraljice, bo v Haagu in Amsterdamu sredi junija letos. Podrobne informacije daje nizozemski konzulat v Zagrebu.

* Jugoslavija ima kolonije. Svetški potnik Jovanče Micić, katerega so nepričakovano izkrcali na neznanim otočju zaradi ponesrečenega dvoboja, je ugotovil, da so prebivalci Mahamskega otočja sami Jugoslovenci, ki so pa zaradi županske kandidature needini. Naš potnik Jovanče Micić prevzame predsedstvo in ostane vsaj nekaj časa predsednik oblasti naših kolonij. Za kolonije in bodočo kolonizacijo vlada velika zanimanja. O poteku parlamentarnih zadev bomo poročali. Veseli nas, da imamo v inozemstvu tako odličnega Jagočina, ki bo znal z energijo izpolnjevati državne posle.

* Kozijerjci iz vse dravske banovine bodo zborovali v nedeljo 16. t. m. ob 10. dopoldne v Mengšu v Kraljevi gostilni. Nadnevem redu bo strokovno predavanje o pogojih za plodno širjenje kozijerj. Obenem bo tudi redni občni zbor društva.

* Tudi na Štajerskem se širi umna reja malih živali in bo 16. t. m. veliko rejsko zborovanje v Mariboru ob 10. dopoldne v prostorih restavracije Narodnega doma. Ustanovilo se bo društvo »Rejce malih živali« za Maribor in okolico. Na zboru bo tudi strokovno predavanje o reji malih živali kot viru skromnih dohodkov malega človeka. Pridite!

* Obledete oblike barva v različnih barvah in plisirana tovarna JOS. REICH

Iz Ljubljane

u— Povratek »Tujega deteta«. Po izredno dolgem premoru, kakršnega v našem Narodnem gledališču še ni izlepa doživel tak komad, so v četrtek v ljubljanski drami spet enkrat dali Škvarkinovo »Tuje dete«. Delo, ki je moralo po drugi repriži z odra zavoljo tega, ker ga je občinstvo pozdravilo s prevelikim navdušenjem, je bilo ob vrnitvi deležno nič manj triumfalnega sprejema, čeprav je medtem utrpelo nekaj strogih, ne kdo ve kaj smiselnih korektur. Vsa komedija, ki jo je Škvarkinova nova komedija sprožila pri nas, je s tem menda odigrana do kraja. Navdušenje v četrtek zvečer je izpričalo, da »Tuje dete« ni doživelo tako prodornega uspeha na premieri samo zavoljo pešice duhovitih, tendencioznih aluzij, temveč predvsem zavoljo svoje izredne umetniške vrednosti. Občinstvo se tudi to pot ni moglo vzdržati, da ne bi svoji razigranosti dajalo duška pri odprti sceni. Upričoritve v režiji in arh. Stupice pomeni pač redko zmago v razvoju našega gledališkega ustvarjanja. Med mojstrske scene spada brez dvoma tudi prizor s samoobtožbo Semjona Perčatnika pred obličjem družbe, za katerega je žel Sancin znovič mnogo burne, iskrene zahvale.

u— Četniska krstna slava bo danes v salonu pri Mraku na Rimski cesti. Proslava bo v spomin na začetek bojev za osvoboditev in uedinjenje. Dne 15. februarja leta 1804. je v vasi Orašcu pod vodstvom k-radiorja pošila prva puška in oznanila začetek bojev za osvoboditev. Udeležba za člane obvezna. Dne 8. marca pa to redna letna skupščina ljubljanskega pododbora Četniškega udruženja.

u— Legija koroških borev priredi drvi ob 20. sestanek s predavanjem v »Metropolu«, ki je važen za koroške bore in za prijatelje Koroške zlasti zaradi spremembe društvenih pravil.

u— Diplomirana je bila na filozofski fakulteti ljubljanske univerze gđc. Zalka Zagar iz Ljubljane. Čestitamo!

u— Prirodoslovno društvo bo imelo danes ob 18. svoje 9. predavanje v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi. Govoril bo univ. prof. g. dr. Košir o najnovejšem o katranskem raku (z demonstracij). V drugi polovici predavanja bo demonstriral docent g. dr. Škerlj Eickstedtova raso karto Evrope. Vsi člani in prijatelji društva so vabljeni.

u— Važno skiptično sadjarsko predavanje priredi drvi ob 20. v ljudski šoli Podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva Moste-Sv. Peter. Govoril bo g. Lenard

Pride
CLAUDETTE COLBERT

v

INTIMNI SVET

DANES OB 4., 7.15 in 9.15 PREMIERA PIKANTNEGA, DUHOVITEGA GLASBENEGA VELEFILMA:

LJUBEZEN NA ZAPOVED

Selo dojlj — trn v očesu gospoda komesarja za javno moralo. Tajni, veseli in burni doživljaji v »dolini življenja«. Mlada grofica, pikantna Käthe Gold. Stari grof, njen mož R. Romanovsky. Komisar za moralu, slavni Theo Lingen.

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. in od 15. naprej.

ELITNI KINO MATICA

Iz Maribora

a— Sokoli smučarji so prišli! Včeraj so pripeli v Maribor Sokoli smučarji iz vseh krajev naše države k vsodržavnim sokolskim smučskim tekmam na Pohorju. Vseh prijavljenih tekmovalcev je 364. Med tekmovalci je najmočnejše zastopana mariborska sokolska župa s 148 tekmovalci. Tekem se udeležijo tudi posebna ekipa ruske sokolske zveze. Tekmovalci so se podali včeraj v dveh skupinah na Pohorje. Drevi bo po prihodu koroškega vlaka spredov k »Orlu«, ki se bo razvil po svečanem sprejemu tekmovalcev na kolodvoru. Pri »Orlu« bo razglasitev rezultatov ob 20.30.

a— Mariborski rezervni častniki so se v četrtek zvečer zbrali v dvorani bivšega kina »Apollo« k strokovnemu predavanju, ki ga je imel kapetan Lazar Kereški. Predavanje je s prisrčnim nagovorom otvoril mestni poveljnik general Milenko Milenković, ki je po toplo sprejetem predavanju pozval navzočne rezervne častnike, naj se v tako lepem številu udeležijo tudi ostalih predavanj.

a— Obisk iz Anglije. Danes pride v Maribor iz Londona mrs. Ethel Lewis. Na kolodvoru jo bodo sprejeli zastopniki tukajšnje Angleske krožka. V ponedeljek bo recitala in pela angleske narodne pesmi v tukajšnjem angleskem krožku.

a— Diplomirani je bil za inženjerja šumarstva na zagrebški univerzi g. Ferdinand Fabjan iz Maribora.

a— Kulturne vesti. V terek je predavala v francoskem krožku gospa D' Acaro o francoskih vplivih na prosvetni in politični razvoj predvojne Rusije od 11. stoletja do svetovne vojne. Predavateljica je bila deležna tople pohvale. — Drevi bo v gledališču premiera Abrahamovega »Plesa v Savoyu«.

a— Bilanca človekoljubja. Na občnem zboru sreskega odbora Rdečega križa, ki obsega oba mariborska srezja, pri Orlu so poročali o delovanju predsednik dr. Jančič, tajnik dr. Zorjan, blagajnik Vodopivec in dr. Vrečko za bolničarski tečaj, Ravter pa za Pomlad RK. Sreski odbor je prispeval 14.000 Din za dečjo kolonijo na Pohorju in šteje 800 članov. Organiziranih ima 9 občinskih odborov in 8 poverjenikov. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosedanj odbor.

a— Tragično življenje, tragična smrt. Včeraj ob pol 12. so našli obešenega v konjskem hlevu v Taborski ulici 49 letnega izvoščka Konrada Pukla. Kakor znano, je bil lani Pukl v obupnih razmerah zažgal hlev v Jezdarski ulici in se hotel obesiti, vendar so ga gasilci pravočasno rešili.

a— Mrtev otrok v omotu. Okoli pol dne je našel včeraj delavec Anton Možič v bližini Birtičeve gostilne nasproti mestne klavnice v papirnem omotu mrtvo truplo tri do štiri mesece starega okrvavljene otroka. Policija vrši poizvedbe. Otrokov truplo so v pobreški mrtvašnici obdelali.

a— Pomagaj obsojeni, o glavnih krivcih ni sledu. Včeraj se je obravnavala pred malim senatom afera ponarejanja dinarskih kovancev v Spodnjih Ploderšnici v Slov. gor. Ponarejanje se je vršilo od 12. septembra do začetka oktobra 1935. Glavni krivec Stefan Klarič je bil pobežni, drugega krivca, Alojzija Hleba pa k obravnavi ni bilo. Ostali so bili obsojeni pogojno.

Pri zapeki,

lenivem črevesju, odvisni želodčni kislini in zastoj žolča pomagata naravnata

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica.

Ogl. reg. št. 1545/35

Iz Celja

e— Vsi rezervni poročniki in podporočniki, ki se želijo udeležiti priprave za izpit za kapetana II. razreda, pa se doslej še niso prijavili, so obveščeni, da bo prvo predavanje v ponedeljek 17. t. m. ob 19. v ložišni Kralja Petra v sobi 34, kjer se lahko naknadno prijavijo.

e— Diplomirana je bila na filozofski fakulteti v Ljubljani gđna Sonja Stojanova, hčerka notarja g. dr. Ivana Stojana v Celju. Čestitamo!

e— Prihodnje gostovanje ljubljanske drame bo v celjskem gledališču 3. marca. Gostje bodo uprizorili Roseggerjevo veselolozgo z godbo, petjem in plesom. »Vesela božja pot«, ki je doživela v Ljubljani velik uspeh. Neabonenti dobijo vstopnice že sedaj v Frajetlovi trafiki. Ker so oblasti zopet dovolile kmedijo »Tuje dete«, jo bo ljubljanska drama uprizorila tudi v Celju.

e— I. ženevski ples se bo vršil drevi ob 20.30 v Narodnem domu. Priznani Sonnyboy jazz in šaljivi dunajski šamel kvartet. Fotograf na razpolago Lepotna konkurenca in razne šaljive točke. One, ki pomotoma niso prejele povabila, prosimo oprostite. Vabljeni vsi! Prireditveni komite.

e— Tragična smrt. Včeraj jutraj je umrl v celjski bolnišnici 24 letni brezposelni delavec Adolf Turnšek iz Nove vasi pri Celju, ki si je bil 1. januarja popoldne v neki družbi v Novi vasi zabodel nož v levo stran prsi ter si ranil pljuča in srčno mreno.

e— Nova predilnica pri Celju. Tvrška Peter Majdič industrija svinjenih izdelkov, Celje—Škofja vas, namerava zgraditi večjo predilnico v Škofji vasi pri Celju.

Zvočni kino IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9.15 premiera

Senzacija divjega zapada

RANDOLF SCOTT

KRALJ COWBOYEV

v filmu

Mrzlica za zlatom

Boji pesem ljubezen

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

e— Drzen vlom roparskega morilca. Celjski policiji se je te dni posrečil zelo dober plen. Pred leti je bil 37-letni, v Knittelfeldu rojeni in v Mislinje pristojni natak Josip Gfrörer v Avstriji zaradi roparskega umora obsojen na 15 let ječe. Ko je sedel v kaznilnici v Kärntnu pri Gradcu, je izvršil v kaznilnici vlom, zaradi česar je bil obsojen še na tri leta ječe, pozneje pa so ga obsojili še na 6 mesecev. Po preteku pabližno štirih let je bil pogojno izpuščen iz kaznilnice in odpremljen v Jugoslavijo. V Celju je nato odslužil vojaški rok in sicer 15 mesecev, potem pa se je naselil v Celju. Ker je bil sčasoma osumljen raznih deliktov, so ga ponovno aretirali, a je bil vsakokrat izpuščen zaradi pomanjkanja dokazov. Celjska policija je je zaradi raznih nerednosti pred dnevi izgnala iz Celja za daljšo dobo in ga odpemila v njegovo domovinsko občino. V četrtek pa se je spet vrnil in se v vtihovališču v stanovanju 70-letne branjeve Marjete Hočnikove v Gaberju ter se zaklenil v njeno sobo. Hočnikova, ki je bila ta čas na podstrešju, je čula, da nekdo hodi po stanovanju. Stopila je v stanovanje, Gfrörer pa je hotel pobegniti. Hočnikova je ugotovila, da ji je ukradel iz sobe 3.024 Din in je o tem obvestila policijo, ki je na podlagi osebnega opisa je v teku ene ure aretirala Gfrörerja v neki gostilni. Pri njem so našli še ves ukradeni denar. Sprva je tajil, potem pa je priznal svoje dejanje. Oddalil so ga v zaporo okrožnega sodišča.

e— Divjaški napad. Te dni sta dva fanta z Dobrne napadla 25-letnega brezposelnega delavca Frana Borlaka s Stranca pri Dobrni s kolo in mu preklela lobanjo. Borlaka so prepejali v celjsko bolnišnico.

e— Kino Union, Danes zaprto.

ZNIŽANE CENE!

Ovomaltine

je znanstvena kombinacija najzlahtnejših redilnih sestavin, ki se nahajajo v mleku, svežih jajcih in sladku z dodatkom kakao-a zaradi boljše arome. Zato bi morala biti Ovomaltine na mizi za zajtrk in kosilo v vsaki rodbini, kjer so otroci. Ovomaltine ima prijeten okus in se lahko prebavljata.

Zavoček: mali Din 12.—; srednji Din 27.—; veliki Din 48.—

Iz Kranja

r— Na ljudski univerzi bo predaval v nedeljo 16. t. m. ob 10. dopoldne v gimnazijski telovadnici g. dr. Bilimović o denarstvu.

Z Jesenic

s— Ustanovni občni zbor Pomočniškega zbora Združenja trgovcev za radovljiški srez bo v nedeljo 16. t. m. ob pol 15. v Paarovi restavraciji na Jesenicah. Trgovski pomočnik radovljiškega srezja naj se ga udeležijo v čim večjem številu. Občnega zbora se udeležijo tudi eksekutiva Zveze pomočniških zborov iz Ljubljane.

Iz Tržiča

č— Kino predvaja danes in jutri v nedeljo veseli film »Nj. služitelj«. Predstave drevi ob 4. in 9. zvečer, v nedeljo ob 4. in 7. in pol 9. zvečer.

SK Tržič razpisuje za nedeljo 16. na Zelenici prvo klubsko tekmo v alpski kombinaciji za prehodni pokal inž. Sugga Huga. Tekmuje se po pravilih JZSS. Prijave sprejema na Zelenici eno uro pred startom načelnik sekcije g. Šaraton Slavko. Start za slalom ob 9. za smuk ob 14. Razglasitev uspehov ob 17. v gostilni g. Ankeleta Ivana pri Sv. Ani. Prvi trije najbolje plasirani tekmovalci prejmejo praktična darila, ki so jih darovali gg. Gassner Leo, dr. Elbert Viljem in Šnid Vaskoslav. Zmagovalec prejme tudi prahodni pokal. Prvi trije najboljši tekmovalci iz posameznih disciplin prejmejo velike diplome. Obenem se vrši obvezno tekmovalanje v alpski kombinaciji za juniorje ter prejmejo prvi trije najbolje plasirani mlad diplom. Člani klubov verificiranih v JZSS smejo tekmovali izven konkurence proti predpisani prijavi in prijavnini 5 Din.

Iz Litije

1— Sportni klub Litija vabi na veliko predpustno maskarado, ki jo priredi v nedeljo zvečer ob 7. v dvorani na Stavbah.

Gospodarstvo

Oakup privatnih železnic v Sloveniji

Včeraj so se vršili občni zbori treh železniških družb v Sloveniji, namreč Delniške družbe Dolenjske železnice, Delniške družbe lokalne železnice Ljubljana - Vrhnika in Delniške družbe lokalne železnice Kranj - Trzin. Na občnih zbore so sklepali o odobritvi letnih računov za leta 1929., 1930., 1931., 1932., 1933., 1934. in 1935., o volitvah v upravne svete, predvsem pa o prodaji družbenih prog državi ter o od-

bitvi kupoprodajne pogodbe z državo. Na vseh teh treh občnih zbore so bili predlogi o prodaji družbenih prog odobreni, tako da je sedaj končno rešeno vprašanje, ki se je vlekel od zedinjenja, ko je naša država vzela te proge v eksploatacijo. S temi pogodbami je država odkupila in prevzela v svojo last privatne železniške proge v skupni dolžini 180 km. Obratna dolžina posameznih prog je namreč naslednja:

	dolžina v km
Ljubljana - Kočevje	76.1
Grosuplje - Novo mesto	56.9
Straža Toplice	20.7
Trebnje - St. Janž	153.7
Skupaj Dolenjske žel.	11.5
Ljubljana - Vrhnika	14.9
Kranj - Trzin	180.1

Občni zbor družbe Dolenjske železnice se je vršil v družbenih prostorih ob 4. popoldne in ga je vodil predsednik g. Rado Hribar, ki je pojasnil vsebino pogodb, sklenjenih med državo in družbo in podpisano dne 23. januarja t. l. Po tej pogodbi preidejo vse proge Dolenjskih železnic v dolžini 154 km v državno last za kupnino, ki znaša 43 milijonov in bo plačana v 16 polletnih obrokih, z zapadlostjo 15. maja in 15. novembra tako, da bo prvi obrok plačan 15. maja t. l. Za znesek kupnine bo država izdala družbi ustrezajoče število 5 in pol % državnih bonov z zapadlostjo na posamezne termine. Če upoštevamo, da gre za 150 km železniške proge z vsemi potrebnimi objekti, tedaj vidimo, da je država te železnice zares poceni dobila v svojo last, saj je znašala glavnicna družbe pred vojno 6.200.000 kron, obligacijska glavnicna pa 14 milijonov kron, kar da skupaj preko 20 milijonov zlatih kron, to je v današnji vrednosti okrog 320 milijonov Din.

Leta 1913. je bila med družbo in avstrijskimi železnicami, ki so imele pet šestin osnovne delniške glavnice (25.000 od 31.000) sklenjena pogodba, s katero so takratne avstrijske državne železnice prevzele eksploatacijo prog na lastni račun proti plačilu letnega pavšala za upravne stroške v višini 16.000 kron in proti prezetemu obrestovanju in amortizaciji prioriteten obligacij. Ta pogodbeni pravica je potem prešla na našo državo, ki je leta 1924. prostovoljno zvišala pavšal za upravne stroške za 40.000 Din letno.

Kmalu po vojni je avstrijska država prodala vseh 25.000 delnic, ki so bile v njeni posesti privatnikom v Jugoslaviji Neizrebanne in neizplačane obligacije znašajo danes po nominalu še 12.590.000 kron. Iz izkupička za prodajo prog bo družba izplačala te obligacije imetnikom po tečaju 1 krona enako 2.90 Din, tako da bodo dobili obligacionarji vsega skupaj 35 milijonov Din. Tečaj 2.90 Din za 1 krono je bil določen tudi o priliki odkupa drugih lokalnih železnic od strani naše države, zlasti v Vojvodini. Na osnovne delnice bo od preostalega izkupička preostalo toliko, da se bodo delnice izplačale približno po 1 Din za 1 krono nominala (torej okrog 200 Din za delnico), tako da bodo delničarji dobili nekaj nad 6 milijonov Din. Država je v kupoprodajni pogodbi postavila kot pogoj, da občni zbor odobri pogodbo v 30 dneh po podpisu in je torej ta pogoj izpolnjen. Na občnem zboru so sklenili, da bodo skušali čimprej izvesti likvidacijo družbe. V pogodbi je med drugim tudi določeno, da se družba odpove vsakršni odškodnini za eksploatacijo družbenih prog od leta 1919. naprej.

Po končane mobilnem zboru se je novizvoljeni upravni svet konstituiral tako, da je izvolil za predsednika družbe g. Rado Hribarja, za podpredsednika pa ravnatelja g. Avgusta Tostija.

Stanje aktivnih kliringov

Po najnovejšem izkazu Narodne banke o stanju aktivnih kliringov od 13. t. m. je saldo nemškega kliringa dolga (skupaj z neizkoriščenimi kliringskimi čeki) v poslednjem tednu nekoliko nazadovale. Kakor znano, se je ob koncu januarja nemški kliringski dolg v naglici povzpela na izredno višino 468 milijonov Din; dne 6. t. m. je nekoliko popustil na 463 milijonov, 13. t. m. pa je nadalje popustil na 452.7 milijona Din. Nazadovanje salda v zadnjih štirinajstih dneh znaša torej 15.3 milijona Din, kar pa ni mnogo, če upoštevamo, da je saldo samo v zadnjem tednu januarja narasel za 32 milijonov.

Tudi v kliringu z Italijo se *italijanski dolg* le počasi zmanjšuje. Dne 13. t. m. je znašal 171 milijonov nasproti 173 milijonov pred enim tednom in 175 milijonov pred 14 dnevi.

Naš aktivni saldo v kliringu z Božgarijo, ki je v prejšnjem tednu popustil na 103.000 Din se je zopet dvignil na 195.000 Din. Naša kliringska terjatev v Turčiji pa se je nekoliko dvignila na 1.9 milijona Din.

Gospodarske vesti

== Vprašanje regionalne preferenčne klirgizacije med državami Male antante. Dne 24. t. m. se bo sestal v Pragi svet gospodarske Male antante, ki ima nalogo, da sestavi smernice za sodelovanje v letošnjem letu. Prizadevanja gospodarske Male antante za poglobitev trgovinskih odnošajev med Jugoslavijo, Češkoslovaško in Rumunijo niso ostala brez uspeha, saj se je trgovinski promet med Češkoslovaško in Jugoslavijo ter Češkoslovaško in Rumunijo v preteklem letu povečal za okrog 50%. Uvoz iz Jugoslavije v Češkoslovaško je lani že prekoračil vrednost v letih pred krizo. Kakor zatrjujejo v Pragi, bo letos naloga gospodarske Male antante, da uvede regionalno klirgizacijo v sistemu trgovinskih pogodb posameznih držav Male antante na podlagi lanskega studija posebne trgovinske politične komisije gospodarske Male antante.

== Naš izvoz svinj v Češkoslovaško je bil tudi letos v januarju velik. V tem mesecu je Češkoslovaška uvozila iz Jugoslavije 6930 svinj nasproti 4157 v lanskem januarju in 3221 v predlanskem januarju. Seveda pa se je tudi ves češkoslovaški uvoz svinj znatno povečal, in sicer na 22.978 glav nasproti 12.000 v lanskem januarju in 6078 v predlanskem januarju.

== Komisijki izvoz helmja in devizni pravilnik. Pri svojetasni izdaji deviznega pravilnika ni bilo upoštevano dejstvo, da se pretežno del izvoza helmja vrši v obliki komisijске trgovine. Zato predpisi deviznega pravilnika nimajo odredb, ki bi veljale za komisijsko poslovanje v smislu trgovinskega zakonika. Zaradi tega je ministrstvo financ v zadnjem času kaznovalo, ne upoštevajoč strukturo izvoza helmja, posamezne trdke, četudi je bilo njihovo poslovanje povsem skladno s predpisi trgovinskega zakonika. Da se ta položaj popravi, je narodni poslanec g. Ivan Mohorič v spremstvu trgovca g. Osefa interveniral v ministrstvu financ, kjer je razložil način poslovanja pri izvozu helmja in stvil predlog, da se devizni pravilnik v tej smeri dopolni in kaznovanemu trdkarju kazni oprosti. Finančno ministrstvo je v polni meri uvaževalo ob razložitev in je odredilo, da dva strokovna uradnika na kraju samem pregledata poslovanje izvoznikov helmja, naker bo ministrstvo financ izdalo

potrebna navodila v dopolnitev deviznega pravilnika, da trdke v bodoče ne bodo imele več neprilic.

== Davčne plačilne olajšave. Davčna uprava za mesto Ljubljana razglasa: Davkoplačevalci, ki imajo zaostanke na davkih iz leta 1932. in prej, se opozarjajo, da potече rok za plačilne ugodnosti teh zaostankov s koncem tega meseca. Zato se prizadejati v smislu odredbe ministrstva financ od 28. jan. ponovno vabijo, da se navedenih ugodnosti poslužijo v lastnem interesu. Pojasnila določbe pri davčni upravi. Po preteku gornjega roka se bodo vsi obroki, če se ne bodo poravnali ob dospelosti, izterjali prisilnim putem Rok za plačilne ugodnosti se po razpisih finančnega ministrstva ne bo podaljšal.

== Odobrena zaščita. Kmetijsko ministrstvo je na osnovi uredbe o zaščiti kmetijskih kreditnih, zadržal odobrolo zaščito naslednjim združenjem: Hranilnici in posojilnici v Belčinih, r. z. n. z. (odlog plačil za 6 let, od 14. decembra 1935. dalje, za obveznosti pred 14. majem 1934; obrestna mera za stare vloge 2.5%), Hranilnici in posojilnici v Cerkljah ob Krki, r. z. n. z. (odlog za 6 let, od 14. decembra 1935. dalje, za obveznosti pred 26. septembrom 1934; obrestna mera 2.5%), Hranilnici in posojilnici v Cerkljici r. z. n. z. (odlog za 5 let, od 14. decembra 1935. dalje, za obveznosti do 27. avgusta 1934; obrestna mera 2%), Hranilnici in posojilnici v Dravogradu, r. z. n. z. (odlog za 6 let, od 12. decembra 1935. dalje, za obveznosti do 4. junija 1934; obrestna mera 3%) in Hranilnici pri Sv. Barbari v Slov. gor., r. z. n. z. (odlog za 5 let, od 18. oktobra 1935. dalje, za obveznosti do 29. marca 1935; obrestna mera 2%).

== Občni zbor Narodne banke. Za 8. marc je sklican 16. redni občni zbor delničarjev Narodne banke kraljevine Jugoslavije. Na dnevnem redu so poleg poročil in sklepanja o bilanci, volitve dveh članov nov upravnega odbora namesto dveh umrlih članov ter volitve dveh članov nadzorstvenega odbora po čl. 55 statuta.

== Dobave. Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 22. t. m. ponudbe za dobavo jesenjih ali bukovih desk za vesla po skici, ki je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI. V dravski delavnici v Ljubljani bo 22. t. m. ofertna licitacija za nabavo brezovih, jesenjih in bukovih trupcev in desk za čolne, 14. marca za nabavo raznega materiala za potrebe delavnice (razni vijaki, žebli, železo, platno, barve itd.). Pri ekonomskem oddelku gen. direkcije državnih železnic v Beogradu bo 25. t. m. ofertna licitacija za dobavo elektromotorjev za delavnico Kraljevo, 26. t. m. za dobavo vrtnalnih strojev, 27. t. m. glede dobave kaučukastega platna, bombaževine in bombaževih in lanenih krp, 3. marca pa glede dobave raznega strojnega olja, bencina in petroleja. V intendanciji III. armijske oblasti v Skopju bo 3. marca ofertna licitacija za dobavo 20.300 m drv. V tehničnem oddelku kr. banske uprave vrbanske banovine (Banja Luka) se vrši 5. marca licitacija za gradnjo mostu.

Borze

14. februar, a

Na ljubljanski borzi se je deviza New York danes ponovno nekoliko okrepila. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 9.35; angleški funti so se ponovno nekoliko poccenili na 254. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9.350, v angleških funtih po 254, v grških bonih po 33.370, dočim so se španske pezete nudile po 6.45. Nemški kliringški čeki so se v Ljubljani trgovali kakor včeraj po 14.80, v Zagrebu in Beogradu pa po 14.050, za konec fe-

Togal

Pri revmatizmu, protinu, ishliasu, obolenjih zaradi prehlada, glavobolu pomagajo **znane TOGAL TABLETE** preskušene v državi in v inozemstvu. Dobivajo se v vseh lekarnah. Odebr. S. br. 1367. 24. I. 36.

bruarja po 14.45, za 15. marc po 14.43 in za konec marca po 14.40.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v vojni škodi nekoliko prijaznejša in je bil zabeležen tečaj 355 - 358 brez prometa (v Beogradu zaključki po 356.50 - 358).

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2961.01 - 2975.61, Berlin 1752.05 - 1765.93, Bruselj 733.82 - 738.88, Curih 1424.22 - 1431.29, London 215.19 - 217.25, Newyork 4295.75 - 4332.06, Pariz 287.86 - 289.30, Praga 180.61 - 181.72.

Curih, Beograd 7, Pariz 20, 21 London 15.142, Newyork 304.25, Bruselj 51.57, Milan 24.20, Madrid 41.8750, Amsterdam 207.90, Berlin 123.20, Dunaj 57.10, Stockholm 78.10, Oslo 76.10, København 67.65, Praga 12.69, Varšava 57.70, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote. Vojna škoda 355 - 358, za februar - april 357 bl., 4% agrarne 47 bl., 6% begluške 60 - 61, 7% stabiliz. 76 - 78, 7% Drž. hip. banka 80 den., 8% Blair 83 bl.; delnice: APB 240 - 242, Trboveljska 120 den., Sečera Osijek 130 - 150, Isis 20 den.

Beograd. Vojna škoda 358 - 358.50 (356.50 - 358), za februar 357.50 - 358 (356.50 - 358), za april 357.50 - 358 (357.50 - 358), 6% begluške 64.50 - 64.75, 7% invest. 78.75 bl., 7% Blair 73 - 73.50 (73), 8% Blair 83 bl. Narodna banka 6570 - 6650, PAB 338.50 - 339.50 (339.50).

PRI MOTNJA V PREBAVI, NAPIH-NOSTI, VZPEHANJU IN ZGAGI, povzročen po trdi stolici, je najbolje vzeti zvečer pol čaše naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice in zjutraj na tešč želedec isto količino. Prava

FRANZ - JOSEFOVA

voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesja. Ugi. reg. S. br. 3047435

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 14. februarja. Začetni tečaji: pšenica: za maj 98, za julij 88.75 za sept. 88; koruza: za maj 61, za julij 61.50.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence omahujoča. Pšenica: baška 170 - 172.50; okolica Sombor 169 - 170; ladja Tisa in Begej 174 - 176; slavonska in sremska 171 - 173; banatska 170 - 174. Oves: baški, sremski in slavonska 145 - 147.50. Ječmen: baški in sremski. 64 kg 137.50 - 142.50. Koruza: baška in sremska 113 - 114; banatska 112 - 113. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 250 - 270; »2« 230 - 250; »5« 210 - 230; »6« 190 - 210; »7« 160 - 170; »8« 107.50 - 112.50. Otrobi: baški in sremski 100 - 102. Fižol: baški in sremski ueli 210 - 215. + Budimpeštanska terminska borza (14. t. m.) Tendence labila. Pšenica: za marc 17.20-17.28, za maj 17.67-17.68; koruza: za maj 14.95-14.96.

BOMBAZ

+ Liverpool, 13. februarja. Tendence vztrajna. Zaključni tečaji: za marc 5.90 prejšnji dan 5.82, za julij 5.71 (5.66).

+ Newyork, 13. februarja. Tendence vztrajna. Zaključni tečaji: za marc 11.26 (11.30) za julij 10.58 (10.49).

ZADNJE SPORTNE VESTI

Službene objave LNP

Verifikacije igralcev: s pravico nastopa 22. februarja za Grafiko Novak Karel, za Korotan-Kr. Ivanišević Sreten, za Železničarja Strnad Zmagoslav. S pravico nastopa 30. aprila in 30. julija t. l. za Trbovlje Kos Franc, Rems Milan, Gračner Karel. S pravico nastopa 12. maja in 12. avgusta t. l. za Slovana Gašparič Zvonimir, za Moste Dragar Anton. S pravico nastopa z dnem objave po § 8. III. spl. pravil in po točki 12. navodil za verifikacije po tem §-u za Celje Jakušić Velimir do 1. februarja 1936, Dimitrijević Peter do 1. septembra 1936. Citata se: za Ilirijo Lazarević Radomir, za Dravo Jurgec Karel, s tem, da bo sledila verifikacija po nakazilu takse.

Suspendira se Slanina Edo, Reka, do poravnave članarine napram prejšnjemu klubu. Dvigne se suspend. Jakušić Velimir, ker je njegov sedanj klub depoziral pri podsavezu zahtevek prejšnjega kluba. V zvezi s tem se poziva Olimp, da do prihodnje seje p. o. pošlje LNP detajlni seznam delov opreme, ki mu jo dolguje Jakušić, z navedbo vrednosti.

Kokoli Jospir prekljuje verifikacijo za Jadran, ostane v Reki.

S. o. se odstopi poročilo o tekmi Olimp-Amater 2. februarja v Celju, ker je ni sodil delegirani sodnik Seil.

Rezervira se termin 15. in 16. avgusta t. l. za Trbovlje in se naprožajo trboveljski klubi, da ta dva dneva ne prirejajo tekem.

Iz Novega mesta

n— V zapuščenem premožniku na Otočcu so pričeli po dolgoletnem presledku zopet z delom. Rudnik je prevzela v svojo last rudarska družba Petrovec, ki je pričela z izkopavanjem v začetku tega meseca. Ker se nahajajo na Otočcu velike plasti rjavega premoga, je upati, da bo zdaj družba prav temeljito izkoristila bogastvo premožnika in zaposlila pri tem delu čim večje število domačih siromakov, ki komaj čakajo na delo. Znakrat so pričeli z očiščevalnimi deli in drugimi najmanj pripravi. Premog tega rudnika vsebuje, kakor je pokazala analiza: 25.52 vlage, 11.62 pepela, 1.79 žvepla, kolosa 3.29; toplotni efekt je 3840 kalorij, kurilna vrednost pa 3515 kalorij.

Iz Julijske Krajine

Prijave novega vina

Tržaška pokrajinska fascistična zveza trgovcev je objavila 7. t. m. v tržaških listih opozorilo vsem vinogradnikom, vinskim trgovcem in drugim interesentom, da morajo v smislu zakonskega dekreta z dne 9. januarja t. l. prijaviti zvezi vsa količina novega, še neprodanega vina, ki so ga posedovali 1. februarja t. l. Te prijave so bile dolžni podati vsi oni, ki so posedovali ali hranili tedaj preko 10 hl novega vina. Prijave so morale biti pisemne, v dveh izvodih in so se morale poslati, odnosno izročiti zvezi do 10. februarja. Prijavitelj se je moral tudi o ne količine vina, ki so bile do 1. t. m. že prodane, a še niso bile izročene kupcu, kar pa se je moralo v prijavi izrecno zabeležiti. One količine prodanega vina, ki so bile omenjenega dne na poti, je moral prijavitelj kupec. Kdor v prijavi ne bi bil navedel resničnih podatkov, ali bi prijave sploh ne bil vložil do 10. februarja, bo v smislu dekreta kaznovan z globo do 3000 lir.

Glede na izredno kratki rok prijave, je pričakovati, da bo naknadno podaljšanje, ker v tako kratkem času zveza nevedno ni prejela niti polovice prijav. Enaka opozorila so objavile tudi zveze trgovcev v Pulji, na Reki, v Gorici in drugih glavnih pokrajinskih mestih. Za istrsko pokrajino je bil rok za prijave res že podaljšan do 16. t. m.

Drobne novice

Karabinerji v Tribuši so pretekli četrtletni atletski 3letnega Josipa Svetica iz Jagrič pri Cerkmem, ki je baje prišel baš preko meje. Pri njem so našli več slovenskih knjig. Prepeljali so ga v zapore v Cerkmem. Sam pa se jim je prijavil 2letni Ignacij Poljanec iz Stopnika pri Sv. Luciji, za katerim je bila izdana tiralica zaradi bega čez mejo.

Pred sodiščem v Kanalu je bila obsojena kmečka posestnica Marija Podbršček iz Deskel zaradi prestopkov proti zakonu o socialnem zavarovanju privatnih nameščenec na 425.60 lir denarne kazni in plačilo sodnih stroškov. Obtožena je bila konkretno zaradi tega, ker ni plačala socialnih dajatev za svojega hlapca, ki so znašale celih 1280 lir.

V Lazcu pri Cerkmem so finančni stražniki aretirali 4letno Marijo Šturmovo in 30letno Katarino Čefarinovo iz Davče, v Novakih pa 3letnega Franca Oblaka iz Srednje vasi. Vsi so jugoslovenski državljani. Aretirani so bili, ker so ilegalno prekoračili mejo.

Zaradi tihotapstva v »hega čez mejo« sta bili pred goriskim sodiščem obsojeni 22-letna Marija Požnel in 20-letna Marija Vidmar iz Črnega vrha na zapor po 3 mesece in 9 dni, na denarno kazno po 2714 lir in plačilo sodnih stroškov. Zalotili so ju na meji z nekaj kg moka, ektorije in tobaka.

Kaznovani trgovci. Pretekli teden je bilo spet kaznovanih pet specerijskih in drugih trgovcev zaradi prekrškov odredb interesidikalnega odbora za nadzorstvo cen v trgovini na drobno. Med drugimi so zaprli za nekaj dni mesnico mesarju Ivanu Konjediću ter izrekli opomin specerijskemu trgovcu Andreju Turkoviču.

Demografski podatki za tržaško pokrajino. Te dni so bili objavljeni demografski podatki za tržaško pokrajino, ki kažejo, da se je meseca januarja v Trstu rodilo 289, umrlo pa 343 ljudi, tako da je število poslednjih presegalo število rojstev za 54. V ostalih pokrajini, ki šteje okrog 100.000 prebivalcev (Trst okrog 250.000), se je rodilo 148, umrlo pa 88 ljudi, tako da znaša prirastek 60 oseb. Meseca decembra je znašal ta prirastek na deželi s pretežno slovenskim prebivalstvom 27 oseb, medtem ko je v Trstu umrlo 62 ljudi več, nego se jih je rodilo.

V občini Hrpelje - Kozina nameravajo letos zgraditi občinski vodovod. Po proračunu znašajo stroški zanj 287.424 ir. Občina se bo za ta znesek zadolžila pri poštini hranilnici. Njen sklep je pretekli četrtlet obdržal tudi istrski pokrajinski upravni odbor.

Tujsko-prometni svet za tržaško pokrajino. Ministrstvo za tisk in propagando je imenovalo pokrajinski svet za tujski promet na Tržaškem. Svetu predseduje Anton Kozulič, v ostalem pa so v njem zastopniki prefekta, tržašk. podesta, zastopniki pokrajinskega korporacijsko-gospodarskega sveta, pokrajinske uprave ter glavnih letovišč in hotelijev. Kot strokovnjak je v svetu tudi Andrej Perko iz Postojne, nekdanji upravnik postojnske jame.

Za novega župnika v Barkovljah pri Trstu, kjer so dolgo let pastirjevali slovenski župniki, je bil pred dnevi imenovan tržaški Italijan Gvido Galvani, ki je dovršil teološke študije v Rimu. Galvani je star 45 let in je več let služboval kot župnik v raznih istrskih krajih.

Revizija volilnih imenikov. Te dni so bili v goriskem volilnem uradu razstavljeni revidirani volilni imeniki, v katere ima v pogled vsak državljani, ki ima v danem primeru tudi pravico reklamacije. Doslej je imenik pregledalo izredno majhno število ljudi, reklamacije pa ni vložil nihče.

Podgrajska občinska uprava je odstopila državi 1900 kv. m svojega zemljišča v Pregarjah, kjer so zgradili novo šolo.

Smrtne nesreče labinjskega rudarja. Pretekli terek se je v raškem premožniku smrtno ponesrečil 30-letni rudar Drago Brunič, doma iz Gračiča pri Pazinu. V rovin se je tiste dni zaradi poslednjih nalivov nabralo mnogo vode, tako da je rudarjem mastoma segala preko kolien. Brunič je moral ono popoldne med potjo na delo na spolzkih tleh spodnesti, tako da je z železnim drogom, ki ga je imel s seboj, zadel na električno napeljavno pod stropom

rova, 500 voltov močan tok ga je na mestu ubil. Njegovi tovariši so ga našli mrtvega. Se zmerom je krčavito tiščal v roki drog, ki je bil prislonežen na napeto žico. Pokojni Brunič je zapuščal ženo in kopico nepreskrbljenih otrok.

Granata ubila očeta in sina. V bližini Kromberga sta 40-letni Ivan Furlan in njegov 10letni sin Vladimir našla granato, ki je ticala v kupu kamenja. Skušala sta jo izkopati, a je pri tem eksplodirala. Očeta je na mestu ubila, dečka pa so prepeljali v gorisko bolnico, kjer je v soboto podlegel strašnim poškodbam.

Smrtne nesreči v planinah. Preteklo soboto sta se pod Bogatinom v Julijskih Alpah smrtno ponesrečila dva vojaka. alpince Grandi in obmejni stražnik Sanita. Na ledni plošči ju je spodneslo in sta padla 30 metrov globoko v prepad. Proti večeru so njuni trupli prepeljali v Tolmino. V ponedeljek so ju pokopali.

Iz življenja na deželi

Iz Laškega

— Pregled motornih vozil bo v ponedeljek 17. t. m. za laški srez, in sicer: za lastnike motornih vozil iz občin Laškega, Sv. Kristofa, Marijagradca, Jurklostra in Zidanega mosta v Laškem ob 9. pred hotelom Savinjo, za lastnike iz občine Hrastnika-Dola v Hrastniku ob 12. pred Sokolskim domom in za občino Trbovlje v Trbovljah ob 13. pred rudniško restavracijo.

Iz Ptujja

— Šahovska tekma. V nedeljo 16. t. m. bo v Cakovcu prva šahovska tekma med Ptujem in Cakovcem. Ptuj bodo zastopali gg. dr. Brumen, dr. Scheibel, dr. Sluga, Gornik, Sirec, Schwab, Šošarič, Zadnek, Zelenko in Spat. Tekma bo v kavarni »Kovalu«. Začetek ob 9.

POLJČANE. Na nedavni občinski seji je bil odobren novi proračun, ki izkazuje nekaj nad 198.000 Din izdatkov in toliko dohodkov. Nasproti tekočemu je za 30% nižji. Prav tako je zmanjšan proračun ubožnega sklada, in sicer od 28.500 na 25.800 Din. Izdatki se bodo med drugim krili s 70 odstotno doklado na državne neposredne davke in z občinskimi trošarinami kakor lani. Davščina na pridretive bo znašala po 20 Din in na pse po 10 Din. Z novim proračunskim letom prevzame blaginjske posle delovodja, ki je bil na seji sprejet kot stalen. Domovinstvo je bilo dovoljeno Landekurju, Lorberju, Curku, Kovačiču, Godcu, Rumežu in Mihaelu Drogeniku. O priliki razdelitve ttemsovih in Windischgrätzovih gozdov je pripadlo občini 1377 ha. — Opozarjamo, da se pripravlja veseloizlo »Veseli lahkoživec«.

RIBNICA. Zvočni kino Sokola Ribnice predvaja drveni ob 20. jutri v nedeljo ob 1/4. popoldne in 8. zvečer zvočni film »Kaj žene ljubijo...«. Dodatek nov Paramountov zvočni tehnik in barvan film.

Naše gledališče

DRAMA

Bacili — rešitelji življenja

Voščena plast okrog bacila jetike — Novo sredstvo za zatiranje uničevalke človeštva

Sloviti rastlinski fiziolog prof. Hans Molisch je odkril neko vrsto bacilov, ki se preživljajo od voščene zaščitne plasti na listih in sadežih. S temi bacili delajo sedaj poskuse. Da-li bi jih ne bilo mogoče uporabljati za zdravljenje tuberkuloze, ker so se izkazali sposobne za uničevanje teh nevarnih bolezenskih klic.

Ze mnogo desetletij je minilo, odkar je Robert Koch odkril bacil jetike. Navzlic vsem mnogim lekom in zdravilnim metodam, ki so jih odkrili proti njim, navzlic vsej izolaciji bolnikov in higienskimi ukrepi ne moremo reči, da smo v boju proti tej šibi človeškega rodu zmagali. Jetika je postala sicer »izumirajoča bolezen«, jetičniki so postali v primerih pravočasnega zdravljenja ozdravljivi in bolezen se ne prenaša več t taksni meri med ljudi kakor nekoč. Toda o končnem uspehu še ne moremo govoriti, teko kakor n. pr. kugo nam še ni uspelo, pregnati tuberkulozo iz civiliziranih dežel. Kje je vzrok? Enostavno v tem, da se bacil tuberkuloze ne vda brez nadaljnega, če ga obravnavamo s smrtonosnimi kornikalijami in drugimi njegovimi uničevalci. Obda se z debelo plastjo voska, ki ga ščiti proti napadom. Kaj pomagajo najhujši strupi proti tem klicam, če jih pa njih zaščitna plast odbija? Treba bi bilo najti kakšno snov, ki bi raztopila in uničila najprvo, to zaščitno plast, potem bi utegnili govoriti o dokončni zmagi nad jetiko.

Sloviti raziskovalec prof. Metalnikov v Parizu je imel tu neko dobro idejo. Vedel je, da eksistira žuželka neki molj, ki se preživlja kot zajedavka v panjih od čebelnega voska. Preživlja se izključno s prebavljanjem te snovi, torej mora imeti v sebi snov, ki je sposobna vosek kemično razkrajati. Metalnikov je napravil poskus: Okužil je ličinke tega molja z milijoni bacilov jetike. In živalice, ki so drugače za vsak bacil nad vse občutljive, so ostale brez izjeme zdrave. Ko so jih preiskali pod mikroskopom, so bili bacili sušice v njih že davno razkrojeni, uničeni, izginili so. Tedaj so pridelali iz teh moljev ferment, ki vosek razkrajajo in so obravnavali z njim jetičnike. Žal, je bilo treba te poskuse ustaviti, kajti injekcije so pokazale preveč slabih strani. Po njih so dobivali bolniki hude abscese in druge motnje, tako da ni bilo dobro nadaljevati s to metodo.

Toda ideja je ostala, morda bi bili uspehi na kakšen drugi način vendarle boljši. Prof. Molisch ni pri svojem odkritju mikroorganizmov, ki žive na voščeni plašču listov in sadežev, menda niti od delec mislil na kakšno zvezo z jetiko. Pokazal pa je, da morejo ti bacili živeti res od samega voska, ker jih je redil na čistem čebelnem vosku in so se pri tem počutili dobro. Toda drugi so našli potem pravo zvezo, ko so zvedeli za Molischovo odkritje. Prvi je bil prof. Jarocki z moskov-

skega kliničnega zavoda, ki je nadaljeval z novimi mikroorganizmi svojočasne poskuse prof. Metalnikova. Spravil je te bacile skupaj z bacili jetike in res se je tem voščena plast razkrojila, zaščitne klice so poginile. Nadaljni korak na tej poti je bil ta, da je izvele iz Molischevih bacilov ferment, ki razkrajajo vosek bacilov jetike in ta ferment je začel preizkuševati kot specifično sredstvo proti jetiki.

O praktičnih poskusih na ljudeh ne vemo sicer še ničesar, oziroma niso nam še znani uspehi takšnih poskusov. Trajalo bo pač še nekaj časa, preden bomo zvedeli, kako je s tem. Vendar pa kaže vse, da je uspelo znanosti v neumornim delom najti nov pripomoček proti davilki človeškega rodu in če nas vse ne vara, je ta pripomoček tisti, ki jo bo kakor kuga in kolero dokončno pregnal s terišča človeških trpljenj.

Izginili so v ledni puščavi

Lani 10. decembra se je dvignilo v Moskvj sovjetsko letalo »N 43« k poletu v ozemlje med rto Vankaremom in Križnim zalivom, kjer naj bi letalci proučili možnost za ustanovitev letališča za redni zračni promet. Ekspedicijo je vodil raziskovalec Volobujec, posadko na letalu pa sta tvorila neki pilot in neki mehanik. Od tistega dne ni za letalci nobenega sledu več. Izginili so v ledni puščavi Arktide. Boje se, da so bili prisiljeni pristati kjerkoli v nedoviden puščavi ob bregovih ledenega oceana. Imeli so s seboj za šest tednov živil. Ta čas so na potu letala in ekspedicije s sanmi na pasjo vprego, da bi izgnili našli. Reševalno delo je zelo težko zavoljo silnih snežnih viharjev in strašnega mraza.

Kralj Karel v Parizu

Rumunski kralj Karel stiska roko francoskemu maršalu d'Esperey

Plavajoči otoki

Pospešitev letalskega prometa med starim in novim svetom

Anglež Creed, ki je izumil nov tip brezžičnega pisalnika, je nastopil z načrtom, da bi se za pospešitev letalskega prometa med Ameriko in Evropo postavila cela vrsta plavajočih umetnih otokov vzdolž kanalskih prog, ki ležijo na dnu morja. Na ta način bi bilo mogoče ubiti dve muhi na en mah: zagurati zračni promet in s postavitvijo ojačevalnih naprav ob kablilih neprimerno povečati brzojavni promet med obema celinama. Kabelske proge bi se dale v tem primeru uporabljati tudi za telefonsko službo.

Stroške za posamezni umetni otok je

izračunal Creed na 300.000 do 500.000 funtov. Večji otoki bi imeli naprave za pristajanje letal, manjši bi imeli po potrebi samo mogočne svetlobne električne naprave, ki bi omogočale letalom ponosno orijentacijo. Umetni otoki na oceanu bi imeli za posledico, da bi letala lahko jemala neprimerno manj goriva s seboj nego danes, bila bi torej hitrejša ali pa bi prevažala lahko več potnikov.

Polet iz Anglije v Ameriko bi trajal okrog 24 ur Creed se navdušuje tudi za načrt, da bi sploh vse velike letalske proge v britskem imperiju, ki gredo preko širnih morij, n. pr. proge do Egipta, Indije, Avstralije in Nove Zelande, opremili s plavajočimi letalskimi otoki. Stroške za to omrežje umetnih otokov je preračunal na 15 do 20 milijonov funtov.

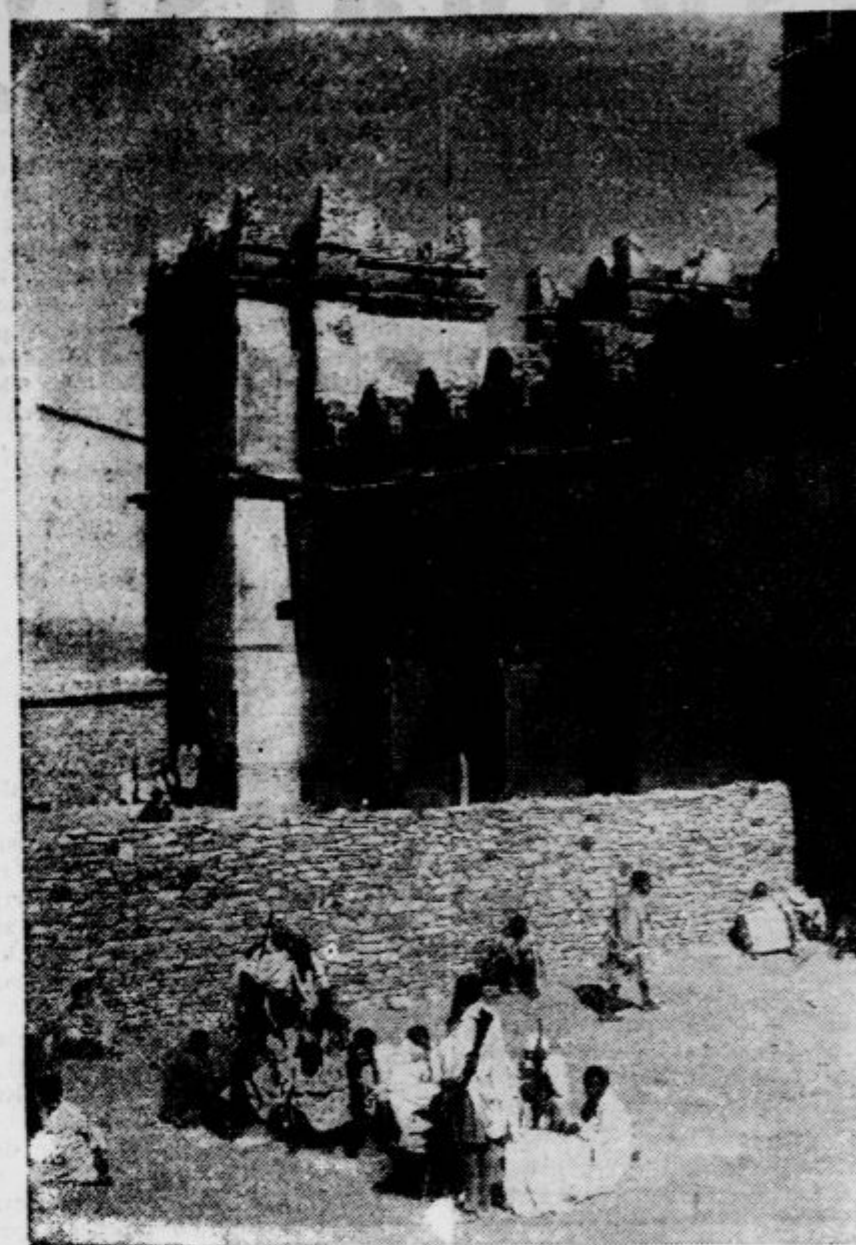
Greta Garbo z novo pričesko

Vrnila se bo v Hollywood, toda podoba Katarin Hepburnovi

Iz Stockholma, kjer se mudi Greta Garbo na počitnicah, brzojavlja dopisnik londonskega »Daily Expressa« deset pretresljivih vrstic. V njih pravi, da se namerava diva vrniti v Hollywood, kjer mora nastopiti v dveh novih filmih. Vrnila pa se bo kot popolnoma spremenjena Greta Garbo, ne več s karakteristično, nerodno frizuro, s katero jo je poznal ves svet, temveč s skrbno izdelano pričesko v slogu lepe Katarine Hepburnove.

Ze vsa mlada švedska dekleta nosijo takšne frizure, ker nočejo zaostajati za božansko Greto. Tudi drugače se je zvezda precej spremenila. Doslej smo vedeli o njej, da daje v zasebnem življenju prednost starim in brezobličnim oblačilom, sedaj pa si je dala napraviti obleko po najlepših novih vzorcih. Čeprav ji boleznij v grlu še niso popolnoma odpravili, je videti veliko bolj zdrava in manj slabe volje ter blazirana kakor do zdaj. Da, odpovedala se je celo cocktailom in pije samo šampanjec, ki človeka bolj razvedri.

Italijansko stavbarstvo v Afriki

Vladna palača okupacijske vojske v Makali

Strupene in nestrupene snovi

Koristni strupi in škodljivi nestrupi

Vskanjanja besedna raba razlikuje med strupenimi in nestrupenimi snovmi. To razlikovanje pred znanostjo ni upravičeno, kajti vse snovi lahko pokažejo pod nekimi pogoji strupene lastnosti, to se pravi s svojimi kemičnimi ali kemično-fizikalnimi reakcijami uničujejo organizme ali vsaj škodujejo njihovu zdravju. O strupenosti kakšne snovi odločuje vse polno momentov, tako način, kako pride snov v organizem, količina snovi, njena koncentracija, dalje pripadnost organizma k določeni skupini v sistemu organizmov, starost, spol, zdravstveno stanje i. t. d. Hranilne snovi n. pr. ki jih jemlje organizem vsak dan vase, postanejo lahko pod nekimi pogoji hudi strupi, prav tako, kakor se izkažejo lahko »izrazito strupene« snovi v nekih okoliščinah ne samo za nestrupene, temveč celo za koristne. Tako je baker v majhnih dozah nestrupen in za življenje celo neobhodno potreben.

Strupe delimo običajno po njih učinku in po njihovem vplivu na poedine organe, tkiva in življenjske procese v jedke strupe, živčne strupe, srčne strupe, krvne strupe i. t. d. Znani so bili že v pradavnih časih, toda moderna znanost in tehnika sta njih rabo napravila neprimerno obsežnejšo in rafiniranejšo. Medicina hoče s strupi uničevati zajedalce in povzročitelje bolezni v telesih, v poljedelstvu uničujejo z njimi škodljivce naših kulturnih rastlin, uporabljajo jih za lov, čeprav v kulturnih državah neprimerno manj nego primitivna ljudstva, ki jih uporabljajo tudi za vojne namene, kjer dobivajo strupeni plini v »civiliziranih« deželah »pet čedalje večjo ulogo. V morilne in samomorilne svrhe so uporabljali strupe že oddavna, prav tako kakor za usmrtilive. V interesu človeštva bi bilo želeli, da bi v bodočnosti ostale samo dobre strani strupov, dočim naj bi njih zločesti učinki postali samo še predmet zgodovine.

Japonski časniki

so že v marsičem prekosili svoje ameriške vzornike

Znani japonski časnikar Komakiči No-hara piše, da so veliki japonski dnevniki že v marsičem prekosili svoje ameriške vzornike. Tako ima poročevalska služba pri »Asahiju« na razpolago 20 letal, pri »Mainitiju« pa deset letal. Jate golobov pismonoš prinašajo listom brze reportaže in intervjuje reporterjev, ki nosijo golobe s seboj v kletkah.

Redakcije so z zasebnimi cevniimi poštnimi napravami zvezane s poštnimi uradi in postajami, s tipkalnimi stroji na brezžične valove in brezžičnimi kratkovalovnimi postajami so zvezana uredništva s podružnicami v oddaljenejših krajih. Med Osako in Tokijem, t. j. na razda'jo 450

I V E R I

Najlepše stanovanje, ki ga dobiš v starosti, se ne more meriti s tvojo otroško sobo.

Koliko koristi bi moral prožiti soljudem, da bi te pozdravljali tako iskreno—kakor tvoj pes...

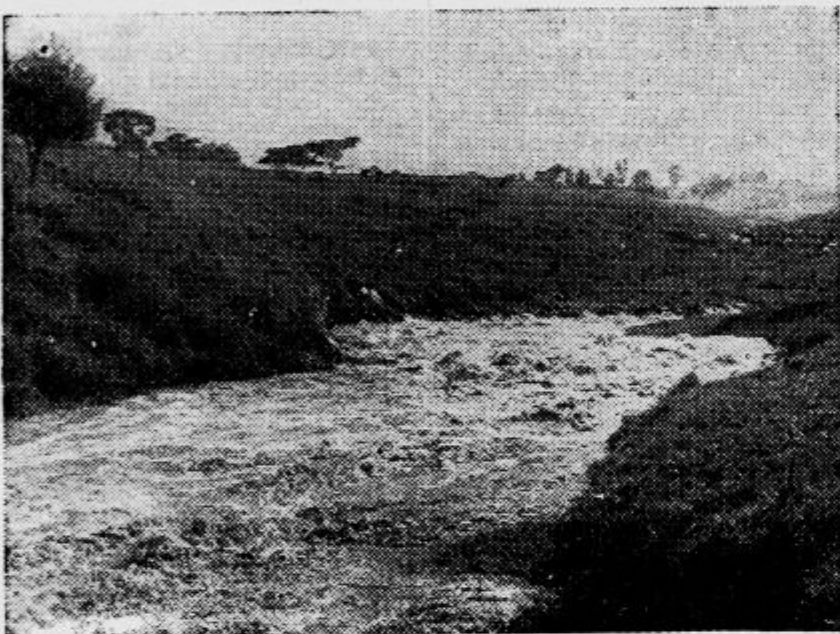
Mesto skakačev s padali

Ruske oblasti nameravajo zgraditi v bližini Moskve mesto, ki bo namenjeno skakačem s padali. Imeli bodo tam stanovanja in vse naprave, ki so potrebne za izvrševanje tega sporta. Razen tega bodo imeli tudi laboratorije za znanstveno proučevanje letalstva in poskuse.

Dva umora v Pragi

V okolici Prage so našli te dni 53 letnega monterja Jaroslava Virla ustreljenega. Mrlič je imel pri sebi aktovko z živcem. V žepu pa 15. Kč. Ko je orožništvo začelo iskati sledove za storilcem, je dobilo sporočilo, da so našli nedaleč od Virla tudi žensko truplo. Dognali so, da je to 16 letna delavka Chaloupkova. Obeha mrličema je krogla iz revolverja prebila sence. Morilec je moral oddati strele iz neposredne bližine. Sumijo, da ima obe žrtvi na vesti ena in ista oseba, zato so mobilizirali 200 orožnikov, a zločinca doslej še niso našli.

Tudi v tem so mojstri

Reko, ki teče skozi Makalo in oskrbuje mesto z vodo, so Abesinci preusmerili drugam, da bi odrezali Italijane od vode

Proces proti Seefeldu

Pravica ga bo zdaj končno zgrabila za vrat

Ze štiri tedne se vleče V Schwerinu razprava proti staremu in zavoljo npravnstvenih zločinov že večkrat kaznovanemu potepuhu Seefeldu, o katerem smo pred kratkim poročali, da je obtožen umora dvanajstih otrok in štirih npravnstvenih zločinov proti drugim otrokom. Dočim je zadnje že od vsega početka priznaval, je odločno zanikal, da bi bil morilec otrok. Sedaj je prišla razprava do tiste točke, ko mu mora sodišče na podlagi izpovedi prič in mnogih indicov dokazati, da je res tudi morilec.

To pa ni lahko, kajti Seefeld se brani precej zvito in predrzno, vsako dejanje posebe mu je treba dokazati. Videti je pa, da tokrat ne bo več ušel krvnikovim rokam, kakor se je to zgodilo že dostikrat prej. Indici govorijo jasno proti njemu in pri tem se zapleta tudi sam v razne laži, ki jih ni težko razkriti. Tako so našli med njegovimi stvarmi kos blaga, ki je kazal sledove krvi. Med zasliševanjem je Seefeld trdil, da je v to blago zavijal svoje orodje, s katerim je na svojih potepuških poteh popravljal ljudem po deželi ure. Lahko je mogoče, da so nastale lise od rje. Toda sedaj je sodni izvedenec, kemik prof. Brüning izjavil, da je s preiskavo dognal, da je blago res pomazano od krvi in sicer od človeške krvi. Neka priča je izpovedala, da se ji je obtoženec nekoč pritoževal, ka-

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Pripravljanje skakalnice v Ga-Pa

Oskrbovanje skakalnice za olimpijske igre v Garmisch-Partenkirchnu ni lahka stvar. Nanjo je treba vedno dovajati novega snega

Cigan in grofica

L. 1916 je prišel ciganski primas Josef Nyari v Prago. Tam je srečal poljsko grofico Margito Wratislavo, ki se je zagledala v črne ciganeve oči in kuštrave lase ter se zaradi tega in onega odrekla zvezam s svojo rodino. Ni dolgo trajalo, ko sta bila Nyari in Wratislava mož in žena. Rodil se jima je tudi sin, ki sta ga krstila za Josefa. Fantu je zdaj 18 let. Studiral je v Sopronju, Budimpešti, na Dunaju in v Curihu in je tudi zahteval delež od matrine dote. Dobil ga je. Sodišče mu je prisodilo hišo na Dunaju in veliko zemljišče na Madžarskem.

A NEKDOTA

Nekega dne je vprašal ameriški Shawov življenjepisec Arhibald Henderson dovtipnega pisatelja, zakaj si je izbral svoje malo posestvo v Hertfordshireu. Shaw je povedel Američana na pokopališče male vasi. Tam je bil nagrobnik neke ženske, ki je umrla s 83 leti, na grobu pa je bil napis: »Nje življenje je bilo kratko«. — »Ko sem videl ta nagrobnik, je dejal Shaw,« sem si rekel, da mora biti življenje tu dosti bolj zdravo nego kjerkoli drugje, če pa smatrajo, da je 83 let kratek čas.

VSAK DAN ENA

»Ti, ali veš, da mi ni bilo znano, da so umorili Napoleona.«
»Kaj, umorili so ga, praviš?«
»Tako je. Včeraj sem bil v galeriji in tam je visela slika z napisom: »Napoleonova smrt« — po Bergmannu.«
(F. Poltščen)

Kulturni pregled

Nova utopija Karla Čapka

Čudaški kapitan van Toch v katerem spoznamo češkega rojaka Vantocho) odkrije ob malo znanih obalah Južnega morja posebno antiludilovalno vrsto močeradov, ki kaže čudovito razumnost in neverjetne sposobnosti. Živali se naprej izkažejo za izvršne iskalce biserov. Njihov odkritelj in prijatelj pridobi pravega velepodjetnika Žida Bondžja za fantastično misel da se ustanovi družba, ki bo izkoriščala te živali za iskanje biserov in za stavbena dela v vodi; kajti Močerad kažejo, da so tudi imenitni podvodni in obrežni graditelji. Načrt se uresniči, Salamander Syndicate dela nekaj časa sijajne kupčije. Novo odkrita vrsta velepodjetništva in predmet neverjetnih znanstvenih zadreg in preprek. Od dne do dne preseneča z novimi razvojnimi možnostmi.

Ko je pričnejo ljudje širiti po vseh morjih in ji nuditi ugodne življenjske pogoje, se jame od sile množiti: v nekaj letih so morska obrežja polna teh zagonetnih stvorov. Močeradji se kmalu nauče človeške govorice in njihove ogromne množice prehajajo v vedno večjo službo človeštva. Napotje doba nesluhena gospodarske konjunkturi. Vse se vrli okrog Močeradov. Ljudje jim dajejo najmodernejše tehnične pripomočke; orožje, orodje, razstreliva, kemikalije. Močeradji grade nove otok, velike kanale in fantastične podmorske tovarne. S sredstvi človeških znanosti prodor v mnoge prirodne tajne. Njih delovna sila je zelo poceni, a njihove potrebe v podmorskem svetu zaposlujejo industrijo vseh dežel. Kmalu jih jamejo države tudi oboroževati, vsaka v svoje namene; tako nastanejo ogromne podmorske armade, ki izvršno poznajo vsa vojna sredstva. Kulturni ljudje že prireajo ankete, ali imajo Močeradji dušo in ali jim je treba priznati človeško dostojanstvo, kmalu se na ves rod Močeradov razširi splošna šolska obveznost. Človeštvo se niti ne zaveda, da je dobilo novega, tekmeča.

Eksploatacija Močeradov ne traja dolgo. Dvoživke, ki so sprajele človeško civilizacijo, postanejo naposed uporne in se dvignejo zoper človeštvo z vsemi pripomočki in zvižganci, ki so se jih naučile pri ljudeh. Medtem, ko so bistrumne živali ohranile svojo naravo in se ne ločijo ne po plemenih in narodih, ne po družinskih razredih, je človeštvo nasproti novi skupni nevarnosti prav tako omejeno, razcepljeno, med seboj zasovraženo, kakor je bilo pred vsemi zgodovinskimi odločitvami. Vsak človek se zaveda strahotne nevarnosti, toda konferenca, ki naj bi rešila človeštvo pred milijardami civiliziranih in oboroženih Močeradov, gospodarjev vseh voda na Zemlji, se razbije zaradi nizkih spletk medsebojne nevoščljivosti in slepe mrznosti med narodi.

In tako se pričenja strahotna vojna z Močeradji. Vojna ob vseh čelah, z vsem človeštvom. Zmagujejo Močeradji: z razstrelivi odpirajo morju pot na celine in gradomoma potapljaajo človeške nasprotnike. Ostanke narodov se obupno rešujejo na visoke gore. Največji deli Francije, Anglije, Nemčije izginejo v vodi in skozi grozotno divjanje elementov prihaja po radiu klic Chief Salamandra, da rod Močeradov nima ničesar zoper ljudi: toda Močeradji so se preveč razmnožili; oceani in morja so jim postali pretesni, potrebujejo kopnina, da jih poplavijo z vodo, svojim elementom.

Ali bo človeštvo propadlo? Mar se bo uresničila črna filozofija Wolfa Meynerja, ki je malo pred strašno vojno prikazal tragiko človeškega rodu v zajetni knjigi z

naslovom »Untergang der Menschheit«. Ljudje nemara se ostanjejo, toda njih gospodarji bodo posihali Močeradji. In skozi to katastrofalno sliko sveta ena sama nada: da so se Močeradji takisto navzeli človeških meril, samopasnost, šovinizma in sebičnosti; da se bodo razcepili po rasnim in drugih prirodnih razlikah v plemena in narode, ki bodo skušali drug drugega uničiti, in v razrede močnih in slabih, ki utesnejo ustvariti razdiralne socialne napetosti. Toda to je le zadnje poglavje velike utopije, neobdelan začetek mogoče dobe.

Navedli smo vsebino pravkar izšlega romana svetovno znanega češkega pisatelja Karla Čapka »Valka s Mloky« (Vojna z Močeradji). Izšel je pri znanem založništvu Borov v Pragi. Ni težko uginiti smisla in pomena te velikopotezne utopije. Francoski moralisti 18. stoletja so našli svojega pesnika v Lafontinu, ki je v raznih živalskih podobah prikazoval človekovo podlost, sebičnost, pohoto, požrešnost in druge neumljive slabosti. Karel Čapek je prenesel skupne slabosti današnjega človeštva na živalski kolektiv in v njem podal človeštvo zrcalo, v katerem naj bi spoznalo svoj pravi obraz. Kajti ti Močeradji, amuzična, brezlična, brezbožna bitja, ki se lahko povzpno do najvišjih vrhov tehnične spretnosti in eksaktnega znanja, so samo karikatura človeštva. V njihovih početjih se odražajo vsa strahotna protislova današnjega človeštva z njegovimi boljševizmi, rasizmi, fašizmi, ki ogražajo pravo idejo človeštva in človečnosti.

Karel Čapek je svoj novi znanstveno utopični roman, ki se pridružuje njegovim »R. U. R.« »Tovarna Absolutnega« »Kratkice«, »Stvar Makropulos« i. dr. spisal z bleščečo pripovedno tehniko. Svoj wellsovski postavljeni motiv je prekrasil z duhovito ironijo in razpredel v razne, dovršeno obdelane oblike sodobnega žurnalizma, tako da predstavlja tudi s te strani zanimivo novoto. Marsikateri očitek na rovač Čapkovega scienctifizma, ki ga je izrekel Václav Černý v svoji pravkar izšli študiji o Karlu Čapku (»Postavy a dílo sv. K. Borov, Praha«), velja tudi za Čapkovno najnovejšo utopijo. Toda predstavljatelj preprostega človeka v tem romanu pan Povondra, umira nepotlačeno: noben nositelj novega, lepšega človeškega življenja ne izplava z Noetovo barko iz vesoljnega potopa. Ljudje bi bili lahko preprečili katastrofo, če bi bili ustavili svoje ogažne kupčije z Močeradji. Toda, kaj bi tisto—zoper to govorijo narodno gospodarski razlogi. »Nisem politik in ne gospodar«, pravi pisatelj na str. 341.—jaz jih vendar ne morem preprečevati. Kaj čemo, nemara svet propade in se potopi; toda naj se zgodi tako vsaj iz splošno priznanih političnih in gospodarskih razlogov, naj se to izvrši vsaj s pomočjo vede, tehnike in javnega mnenja, ter z vso človeško bistrumnostjo! Nikakozmizična katastrofa: sami državni, oblastniški, gospodarski in drugi vzroki. Zoper te ne moremo ničesar.—Zares, kaj moremo ljudje zoper velike »nujnosti« raznih »voditeljev« in »strokovnjakov«, ki pripravljajo propad nam, sebi in svojim »idejam«? Tako resignirano ni izvenela še prav nobena knjiga Karla Čapka. Toda v našem času, v »premirju med dvema viharjema«, katerih enega poznamo, drugega pa slutimo v podobi črnih oblakov na svetovnem političnem nebu, je to kar umljivo »Vojna z Močeradji« je žgoča in bleščača utopija z današnjim človeštvom v glavni vlogi. Delo velikega pesnika in nič manjšega človeštva.

deli drugi višek, ki naj izkaže tvorno moč mariborskega dramskega ansambla.

III.

Dne 4. t. m. je bil koncertno recitacijski večer, na katerem so bile razne pevsko solistične in recitacijske točke ter podajanje monologov in dialogov iz Othella in Macbetha. Sodelovali so gostje iz Ljubljane. V splošnem večer ni uspel in je sel brez odmeva mimo mariborskega kulturnega občinstva. Gledališče je bilo pitlo zaseno. To je že drugi neuspeh večer gostov v mariborskem gledališču v letošnji sezoni.

Zapiski

V večeršnjem poročilu o koncertu Dresdenskega kvarteta je po krivdi tiskarskega škrata izostala šifra L. M. S. »Življenje in svete« prinese v prihodnji številki, ki izide kot priloga ponedeljskega

»Jutra«, tole zanimivo vsebino: Nadaljevanje aktualnega članka o velenih bombažu »Belo zlato«, članek »Na meji med zimo in pomladjo«, prispevek ob stoletnici smrti Napoleona »Mati kraljev, Letizija Bonaparte«, pripovedno prozo dr. Valentina Koruna »Glavni dobitki« (s karikaturami N. Pirnata), članek »Ljubosumnost je muka« (dr. M. b.), doselek I. Koštala »Aneksija rodbinskih primkov«, ki polemizira s kočevskim Nemcem J. Perzom in njegovim zelo ohlupnim in neresnim pojmovanjem nemških primkov na Kočevskem. V rubriki »Iz literarnega sveta« piše A. Debeljak o Švicarju Kleinjogu, o Arnaudovi knjigi »Recherches de la Verité« in Grivčevih »Žitjih Konstantina in Medodija«. Iv. Poderžaj pa o Davorinu Ravljena knjigi »Pot k mrtvin bataljonu«. Številko, ki je obilno ilustrirana, zaključujejo znane rubrike Filatelija, Tehnični obzorik, Radio, Praktične novote, Sah i. dr.

Šošakovičeva opera »Katarina Izmajlova« je imela na premieri dne 12. t. m. v ljubljanski operi velik uspeh. Po soglasni

sodbi dosedanje kritike in občinstva je delo mladega ruskega skladatelja izredno glasbeno dejanje in zato vredno vse pozornosti. 8. številka operne izdaje »Gledališka lista« je priobčila o tej originalni in pomembni novosti našega gledališča informativne članke M. Bravničarja in prof. Osipa Sesta. — Obširnejše poročilo našega strokovnega kritika smo morali iz tehničnih razlogov odložiti.

Trgovska hiša

v Ljubljani, Stari trg št. 32, se bo prodala v četrtek, dne 20. februarja 1936, ob 11. na prisilni javni dražbi pri sreskem sodišču v Ljubljani, soba št. 16.

Cenila vrednost Din 575.683.50, najmanjši ponudek Din 267.841.75. Vadij Din 57.568.50.

PRVI SKOKI IN NOVE KOLAJNE

Čehoslovaki in Poljaki rešili čast Slovanov in Srednjeevropevcv — Kancelar Hitler v Ga-Pa — Naval k umetnemu drsanju

(Od našega posebnega poročevalca)

Ga-Pa, 13. februarja. Olimpijski spored se razvija do minute natanko. Glavna dogodka današnjega dneva so bili skoki za kombinacijo in umetno drsanje parov, ki sta privabila spet nove množice zunanjih gostov. Zdi se, da se bo te zadnje tri dni zbralo v Garmischu iz bližnje in daljne Nemčije, pa tudi iz inozemstva vse, kar se bo moglo količkaj odtrgati od vsakdanjega posla. Vreme je spet najlepše; ves dan sije skoraj pomladansko sonce, mogočne kulise za snežen Alp se blestijo v očarljivi belini. Sredi te pozornice pa živi olimpijsko mesto vse v zastavah in zelenju, skoraj brez odmora iz dneva v dan Saj skoraj nihče, ki je zdaj tu, ne more v obilici dogodkov, vsakega lepšega in zanimivejšega, videti vsega, ker so dnevi mnogo prekratki. Pri vsem pa tečejo ure tako hitro, da se bomo komaj zavedli, pa bo olimpijska zastava odšla dalje, na svoj novi prostor v Berlin.

Na mali skakalnici

Danes dopoldne so v smučkem stadionu posvetili tekmovalci malo skakalnice, kjer je nastopilo 47 kandidatov za konkurenco v kombinaciji. Naskok Norvežanov, ki so pri večeršnjem tekni zaseli vsa tri prva mesta, je bil precejšen in že v naprej skoraj ni bilo dvoma, da bodo do malega ohranili tudi dokončno te postojanke. Poleg njih pa je veljalo glavno zanimanje močnim zastopnikom Srednje Evrope (Če. hom, Poljaki in Nemci). Ki jim je v danih okoliščinah šlo le še za to, da se kolikor mogoče primaknejo še zmerom ne premagljivim sinovom Norveške. Zanimivo je, da so Norvežani s svojo umetnostjo v skokih samih ostali daleč za celo vrsto »domačih« in je prvi Norvežan Hoffsbak. ken pristal komaj na 13. mestu. Ostali trije so še nižje. Brodahl celo na 25. mestu. Pogled v končne izide kaže tudi za naše lepo bilanco. Prvi naš je Baebler, ki se je s skokom po 41 odnosno 42 m plasiral kot 29. pred šimunka in Avstrijca Baumanna. Družbo si delata za njim Dečman in Ja. koplč Albín na 35. in 36. mestu, za njima pa je še udeležencev, seveda še precej »outsiderjev«. Naši so skakali predvsem previdno in tudi stilno dobro. Najbolj nas je veselilo, da se nihče izmed njih ni valjal po snegu, kar je n. pr. Švede vrglo daleč med zadnje, eden pa je po prvem skoku sploh odstopil. Sicer pa se je poznalo vsem tekmovalcem, da so šli najprej na sigurno in potem šele na daljino, tako da se je med skoraj 100 skoki končalo manj kot 10 odstopov s padci. Na start so prišli razen Italijana Vuericha vsi in prvi je šel — že zopet Bogner. Naš prvi je Baebler, potem Jakoplč in slednjič Dečman. Dobro je šlo v prvi in še malo bolje v drugi. V ostalem so pri drugih skokih vsi nekoliko na vrgli v metrih in so tudi vsi trije naši iztisnili nekaj več kot pri prvem poskusu.

Izborni Čehi in Poljaki

Rezultati s skakalnice za kolajne v kombinaciji niso prinesli nobene spremembe. Vodilna trojica Norvežanov je ostala v enakem vrstnem redu, takoj nato pa je moral šimunek, ki je skakal kratko in preveč oprezno, odstopiti svoje četrto mesto Fincu Valonemu. Enaka usoda je za delo tudi četrtega Norvežana Oesterloef. ta, ki je moral zaradi Valonena tudi stopiti nazaj. Kako težka je preizkušnja v obeh disciplinah — teku in skokih — in kako lahko je tekmovalcu, ki je v obeh doma, nadoknaditi izgubo v eni izmed njih, kaže naslednja skupina z Maruszarzem Stanislavom na čelu, ki se je obenem z Muraro in Lahrom krepko pomaknil v ospredje. Predaleč zadaj sta ostala prvi Nemec Bogner na 11. mestu in njegov rojak Gumpold takoj za njim, če se pomisli, da so vendar tekli in skakali po terenih in napravah, ki so jih napravili sami zase; vsekakor je pri Bognerju igral nesrečni žreb za to konkurenco precejšnjo vlogo.

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasnik

MATAOOR

Med častnimi 20 plasiranimi imamo še kombinatore Švede, Avstrijce ter Italije in Švice. Med poznejšimi sta si precej pomagala proti vrhu Nemec Eisgruber in naš stari znanec Čeh Vrana, kakor tudi dobri avstrijski skakalec Dellekarth. Naši so sredi tega prerivanja potegnili krajši konec in morali izprazniti večerajšnja mesta drugim, sami pa se zadovoljiti s plašmanom v zadnji tretjini, kjer so z redki mi izjemami dobili uteho za svoj trud vsi majhni. Tako je med temi našimi Japonci Sekido in American Blood, nato pa je samo še Latvija in Anglija. Med 15 državami ki so poslate tekmovalce v kombinacijo smo med vsemi zaseli 13. mesto, med srednjeevropskimi pa 7. mesto, kakor pač ni bilo mogoče drugače. S tem večjim za došenjem pa smo zato čestitali bratom Čehom, ki so v tej važni smučki disciplini zasluženjo dobili najboljšo mesto med Srednjeevropejci. Prav tako veselje pa so veliki slovenski družini napravili tudi Poljaki, ki so se tudi utaborili pred Nemci, Avstrijci in Italijani in Švicarji kot druga najboljša klasificirana srednjeevropska država.

Zivahno vrvenje

Naval na stadion je bil danes še večji, kot na dan otvoritve. V teku noči in dopoldneva je prispelo več posebnih vlakov, s katerimi so se ogromne množice vsule tja proti Gudibergu. Razen vlakov pa so je povsod po Garmischu kolone avtomobilov, s katerimi so se gostje pripeljali še z drugih vetrov. Promet je velikomesten in posebno dopoldne — ko so zaradi kancelarjeve prihoda zaprli nekatere najbolj objudene ceste in prehode — je bilo skoraj učeno, če si je znal človek v tem vrvenju in ponekod skoraj nevarni gneči poiskati pot do stadiona z ledom, kjer so danes startali najboljši drsalci v parih. Dopoldanski skokom in skoraj vsej prireditvi v stadionu, ki je bila dozdaj ena najlep-

Primorje: Ilirija

Naposled je tako naneslo, da se bosta domača rivala srečala tudi v borbah za točke — v podsaveznem prvenstvu. Dolgo sta bila narazen, v jeseni sta odbila kvalifikacijski tekmi za vstop v ligo, potem iz lig ni bilo nič, in sedaj smo v podsaveznem prvenstvu. V jeseni so se belo-zeleni boljše odrezali. V dveh bitkah so odnesli črno-belim od štirih razpoložljivih tri točke. Prva bitka je ostala z 1:1 neodločena, povratno tekmo pa so belo-zeleni z 2:1 odločili v svoj prid. Tesna rezultata govorita za izenačenost moči obeh moštev in je sploh značilno, da se v borbah med njima že preko deset let niso dosegli veliki rezultati. Obenem govori ta okolnost za to, da sta obe moštvi v enaki meri poklicani zastopati kot vodilni v svojem mestu barve svojega mesta. Kako bo jutri? Tekmo sodi g. Jokič.

Službene objave LNP

Sklepi predsedstva z dne 5. februarja se odobrijo. Naknadno se odobrijo prijateljske tekme: Zelezničar-Hermes, Ilirija-Zeleznicar, Slovan-Korotan, Celje-Maribor, vse 9. februarja. Spored prvenstvenih tekem 16. februarja: v Ljubljani igrišče Primorje, Primorje-Ilirija, dovolj se predtekmata, službojuči Jančar, oba kluba po pet rediteljev. V Celju, igrišče Celja, Celje-Hermes, dovolj se predtekmata, službojuči Hrstnik Herman, Celje 10 rediteljev. V Mariboru, igrišče Zelezničarja, Zelezničar-Rapid, s predtekmata, službojuči Senica, kluba po 5 rediteljev. V Cakovcu, igrišče CSK CSK-Aletiki s predtekmata, službojuči prof. Jelačič, CSK 10 rediteljev. Vse tekme pričnejo ob 15.15, predtekme ob 13.30.

V roku treh dni naj dostaviš savezne izkaznice z odjavami: bivša Svoboda-Mrb. za Strnada Zmagoslava, Amater za Gračnarja Karla in Remsa Milana, DASK za Kosa Franca, Grafika za Gašpariča Zvonimira, Mladika za Dragarja Antona, Maribor za Jurgeca Karla.

Na podlagi sodnikovega poročila se predstava k. o. Schweighofer Karel in Antolič Franjo Zelezničar.

Villacher SV: Ilirija

Drevi ob 20.30 in jutri ob 9.30 na drsališču Ilirije

Beljačani so nam znani še iz prejšnjih let. Vedno so nam zadovoljili s svojimi hitro in fair igro. Naši fantje so sicer trenirali samo nekaj dni, vendar pa se je na treningu videlo, da je domače moštvo v odlični formi.

Hermes: Celje, Jutri ob 15, se bo pričela na Glaziji v Celju podsavezna prvenstvena tekma med Hermesom in Celjem. Ker sta obe moštvi v dobri formi, bo tekma gotovo zanimiva. Sodil bo g. Čamerik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Brekvar, Kavčič, Geržetič naj bodo v nedeljo ob 13.30 na igrišču. Istočasno reditelji in rezerva. Postava rezerve na daski v garderobi. Prvo moštvo naj bo točno ob 14.30 v garderobi.

S. K. Ilirija (Hazerska sekcija). Drevi je ob 19. v telovadnici na liceju redni gimnastični trening, katerega naj se udeležijo vse članice. Sprejemajo se nove članice.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 20. pri Slibarju sestanek vseh igralcev. A moštvo igra jutri v Celju, B moštvo v Zalogu.

Obni zbor Osrednjega društva SPD v Ljubljani bo v četrtek 27. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Dnevni red: poročila predsednika, tajnika, gospodarja, obračun za leto 1935, računskih preglednikov, proračun, volitev predsednika in 14 odbornikov za triletno poslovno dobo v smislu § 21. društvenih pravil, volitev delegatov za skupščino, samostojni predlogi v smislu § 17. društvenih pravil morajo biti predloženi Osrednjemu odboru vsaj osem dni pred obnim zborom t. j. najkasneje do 19. t. m., da se more o njih razpravljati na obnem zboru — slučaimosti. V smislu § 15. društvenih pravil je obni zbor sklepčen, ako je navzočih 100 članov, po preteku pol ure pa neglede na to število. Pismena poročila so članom na razpolago v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti od 20. t. m. dalje.

Slalom klub 34. V nedeljo je skupni članski izlet na Gorjuše. Odhod v soboto ob 18.37. Smuka je idealna.

Mariborsko gledališko pismo

Preteklo soboto je bila premiera Lich. tenbergove trojeanske komedije »Kariera kancista Winziga«. Pred dvema letoma so jo igrali tukajšnji študentje. Pa je niso slabo podali. To pot smo spremljali tragikomično zgodbo tega kancista Winziga v gledališču. Uspela premiera! Režiral je kot gost Bratko Kreft. V Mariboru radi gledamo njegove odrske tvorbe, tako pisateljske kakor režiserske. Tudi to pot je mariborski gledališki umetnost ljubitelj pu. bliki pripravil prijetno presenečenje. Vsa ta burkava smešnost, ki se od začetka vleče skozi prvi dve dejanji in ki gre na račun čudaškega kancista, se nazadnje sprevrje v tragikomičnost. Vse vodilne konture so dobile pod večšo roko Bratka Krefta svojo posebno osvetlitev, tako da so satirični in persiflažni ovirki v obilici zafrkajočih adutov zadisali v vsej žarki vonjivosti.

Na naslov režije bi šel predvsem tri pri. zmalne ugotovitve. Predvsem si je režiser zamislil že vnaprej uspeh s sijajno uspešno zasedbo. Vsakdo je bil na svojem mestu. Potem je bilo čutiti v splošnem in detajlnem neko podrobno, temeljito, fino izde. lanost vseh v režiserski delokrog spadajo. čih nalog, tako da je treba postaviti pre. miersko bilanco za stopnjo višje nad ob. čajno. Razen tega pa je bilo na mah vidno prizadevanje režiserja Bratka Krefta, da čim bolj izloči vse možnosti nepotrebnega karikiranja in da namesto tega ustvari os. nove nekemu solidno skladnemu, salonske. mu, vseskozi prepričevalnemu, naravnemu prikazovanju. S smiselno, racionalno za. poslitvijo vseh sodelujočih se mu je to po. vsem posrečilo navzile velikim nevarno. stim, ki bi po bistvu komedije same ute. g. nile tističati vodilne igravce v to smer. Za. sluga Bratka Krefta je, da je zagisural mariborskemu gledališču eno najlepših letošnjih predstav in da je ta kancist Winzig mariborsko občinstvo tako »užgale

V gorisču dejanja je stal Košičev kanc. list Winzig. Bila je to njegova prva vodil. na vloga v mariborskem gledališču. Ko. šič se je izkazal za zelo uporabnega ko. mika in karakternika ter je bil ne baš lahki nalogi povsem dorašel. Treba podčr. tati, da ni skoro nikjer zadržal v karika. rni in da se je winzigovski dobro plasiral. Poudarke smešnosti, fingirane blodnje in za. ključne resnebo je učinkovito uravnaval in sta bili na znotraj in zvenen obrnjeni po.

zornosti pri tem njegovem winzigovskem liku v nekem skladnem ravnoevju. Ob strani tega čudaško smešnega kancista smo videli v ministrskem stolčku nervoz. no kmetavzarskega finančnega ministra Almbichlerja v prikazu M. Furijana, Gro. movega vseskozi ministrskega dr. Franka, v svoji stroki birokratsko okostenelega in brezdušnega dvornega svetnika Dežela v interpretaciji Danila Gorinskega, gorečo, eleg. antno in osvajaajočo letalko Kubinovo E. Starčeve, naivno in hkrati silno realisti. čno strojeopisko B. Rasbergerjeve, mini. strskega tajnika R. Nakrsta, s posrečeno ameriško latinsko masko opremljenega brazilskega poslanika J. Košute, dobro prikazanega slugo F. Blaža ter neizrečeno vsiljivega Sabandra E. Verdonika. Posebej je treba ponovno poudariti vseskozi izo. blikovano podobo ministrskega tajnika R. Nakrsta, ki se razvija v našega najmoč. nejšega igralca mlajše generacije in na katerega izsolanje v inozemstvo bo treba resno misliti.

Puščice, ki so z odra frčale v vse strani in smeri, so sprejeli navzoči z velikim nav. dušenjem in jim ni bilo žal, da so gleda. lišče tako dobro zaseli.

II.

V soboto 9. t. m. pa smo imeli letošnje premiero »Trafike njene ekscelence«, zna. ne Veselike teja, ki se je uprizorila ob za. ključku lanske sezone v prid penzijskemu fondu organizacije gledaliških igralcev. O stvari sami smo že tedaj poročali. Zased. ba sobotne premiere je bila v vodilnih vlo. gah pretežno lanska, le generalica plem. nita Hardegova je zaživela to pot v po. dobi M. Zakrajškove. Lani jo je podajala S. Dragutinovičeva, ki je s pričetkom le. tošnje sezone šla v pokoj Generalica M. Zakrajškove ni bila morda tako tempera. mentna in ognjevit, kakor je bila lanska generalica Dragutinovičeva. Morda pa je ravno ta njena umerjenost zbujala vtis večje prepričevalnosti in manjše verodo. stnostnosti v prikazovanju.

Ob tej priliki bi bilo potrebno pribiti, da ni v interesu gledališkega prestiža, ako se v tako malih predstevih uprizorjajo v lanski sezoni uprizorjena dela. Gledališko občinstvo je zaradi tega po pravici vzne. voljeno. Če je v opereti morda to dopust. no, potem ni nikakor mogoče tega odobr. vati v drami. Karamazovi so predstavljali začetni višek letošnjega dramskega rep. toarja. Pred zaključkom sezone bi radi vi.

REMINGTON JUNIOR

je poceni, vendar v vsakem oziru popoln pisalni stroj, izdelan iz najtrpežnejšega materiala.

Prodajamo ta kakor tudi naše ostale stroje na dolgoročno odplačila po nezvišanih cenah.

Zahtevajte naše ponudbe in obširne prospekte!

GEN. ZASTOPSTVO REMINGTON-TOVARNE:

last A. BENČIČ, Zagreb, Illica 5 (oktogonal) telefon 40-09.

Prodaja za Ljubljano: TEHNIK I. BANJAI, LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 20.

Zane Grey:

Teksasški izdec

»Doigo je traja o, preden sta prišla, a zdaj sta vendar že tu, je rekel gladek, mehak, kovinsko zveneč glas.

Longstrethov glas je bil — Cheseldinov glas! Tu so bili vsi — Cheseldine, Phil Kneil, Blossom Kane, Panhandle Smith, Boldt — kako dobro se je Duane spominjal teh imen! — vsi veliki moške Cheseldinove tolpe. Samo eden je še manjšal — največji — Poggin! Radost in ponos, da jih je bil izsledil sta za trenutek ohromila Duane ušesa in oči. Sesedel se je, se zbral, zadušil vrisk, ki mu je silil iz grla, potem pa v manj naporni legi nadaljeval opazovanje.

Čakaj, to večerje. Razgovor ni bil nič drugačen, kakor so navadno pomenki med cowboys ali živinorejci. Duane je vneto vlekla na uho. Čakal je poslovnih zadev, ki so morale priti kmalu na vrsto. Med tem jih je opazoval z očmi volka, ki vidi plen. Torej Blossom Kane — ta je bil tisti sel, ki je bil spravljen Fletcherja v toli slabo voljo. Boldt je bil velikani, teman, bradat in molčečen. Panhandle Smith je bil rdečelični kuhar, vesel in predrzen, kratek dedec na jazbecarskih nogah. Spominjal je Duana mnogih, ki jih je poznal, posebno pa Luka Stevensa. Tam je sedel Kneil, dolg, te-

nak kakor deček, s svojimi gladkim brezizraznim licem in hladnimi sivimi očmi. In potem Longstreth-Cheseldine! Stonel je ob zidu. Teman obraz, črna brada, aristokratska drža. Pravi louisianski lastnik nasadov! Sesti mož je sedel tako v senci, da ga Duane ni mogel videti, in dasi so ga ves večer ogovarjali, ni vendar nikoli nihče izrekel njegovega imena.

Panhandle Smith je zanesel lonce in ponve v kočo in nato veselo zaklical skozi vrata: »Če so gentlemani lačni, naj nikar ne mislijo, da jih bom z žilico pital.«

Vsi so šli noter in z velikim hrupom in ropotom sedli k večerji. Med jedjo so malo govorili, kakor je navada lačnih ljudi.

Duane je še nekaj časa čakal, nato se je pa vnovič splazil na zadnjo stran koče. Ko se je spet privadil temi, se je ob zidu tipaje splazil do okna in pogledal noter. Jedci so bili v drugem prostoru, ni jih mogel videti. Duane je čakal. Trenutki so se vlekli kakor večnosti. Srce mu je razbijalo.

Nazadnje je vstopil Longstreth, privil plamen svetilke višje, vzela z mize zabojček smotk in ga odnesel ven.

»Nate, fantje, pojdite ven in si prižgite,« je rekel. »Kneil stopi noter, da se pomeniva o stvari.«

Vrnil se je, si prižgal smotko, se usedel in zložno položil noge na mizo.

Duane je videl, da je bila soba prijetno in celo dokaj razkošno opremljena. Torej mora biti semkaj vendarle dobra pot, je pomislil, zakaj nemo- goče je, da bi bile prošle vse te reči po gorski ste-

zi, ki sem danes plezal po njej. Zdaj je slišal moze, kako so odhajali iz hiše; njihovi glasovi so postajali nerazločni. Kneil je prišel v sobo in sedel, a ne tako složno kakor Longstreth. Zamisljen je bil videti in hladen kakor zmerom.

»Torej kaj je, Kneil? Zakaj nisi prej prišel?« je vprašal Longstreth.

»Zaradi Poggyne! Vrag naj ga vzame! Spet sva se sprla.«

»Kakaj?«

»Poggyne ne bi bilo treba kar precej tako vzrožiti. Novega konja jaše tam v Farawayu. Saj ga poznate, kakšen je, kadar gre za konja. To ga menda bolj zadržuje od vsega drugega.«

»Od česa drugoga? Na dan z besedo, da prideva do nove stvari.«

»Da, torej moram začeti od kraja. Ne vem, kdaj — pred nekaj tedni menda — prišle v Ord tu: človek in se dela, kakor da bi bilo vse gnezdo njegovo. Znan se mi je zdel na prvi mah, a vendar se nisem zanesel. Ogledal sem si dedca, in ta je odšel, in tako nisem vedel, kam bi z njim.«

»Kakšen je bil na pogled?«

»Gibčen, silen človek. Bele lase ima na sencih. Obraz miren in trd. Oči kakor dva noža. Načrta, kako je nosil svoj samokres in kako je hodil in stal in sukal desno roko, mi je povedal, kaj je. Streljač! Tega mi nihče ne izbeje. Krasnega konja je imel, velikega vranca.«

»Tega človeka sem tudi že jaz srečal, je rekel Longstreth.«

»Ne!« je presenečen vzkliknil Kneil. Čudno je

bilo slišati presenečen vzklik iz ust tega moža, ki pri tem ni trenil z obrazom. Nato se je kraiko, ježno in votlo zasmejal.

»Torej, glavar,« je nadaljeval, »ta veliki gospod prijadra pred nekaj tedni znova v Ord in se prisloži k Jimu Fletcherju. Saj veste, kako lahko je zvoditi Jima za nos. In ko pride v Ord oddelek črnovojnikov — na kriv sledi za tistim, ki je ustavil vlak šte. 6 — ima Jim tuja za ropanja in se ga oklene. Ni dvoma, da je dobil od njega tudi denar. Jaz pa slučajno vem, da ne more biti ta človek z vlakom št. 6 v nobeni zvezi —«

»Odkod veš?« mu je segel Longstreth v besedo.

»Tako, ker sem to reč sam napravil. Longstrethu se je obraz zmračil.

»Vrag te vzemi, Kneil! Nepoboljšljiv si. In nezanesljiv. Se eno takšno neumnost, pa sva opravila! Ali si Poggyne povedal?«

»Da to je en razlog, zakaj sva sprta. Divjal je. Misli sem že, da me bo počil.«

»Zakaj si se brez pomoči in brez načrta lotil take nevarne stvari?«

»Naneslo je. In tako preprosto je bilo. Sicer pa ni bilo vredno truda. Deželo in železnico sem pripravljal v besnost — za prazen nič. Pa si misim mogel pomagati. Saj veste, kaj pomeni brezdelje za našega človeka. To življenje rodi samo iz sebe usodo. Nepravo je — odhod to! Dobrega očeta in dobre matere sin sem, pa vem, kaj je prav in kaj ni. Pokvarjeni smo in ne moremo uiti koncu, ki nam je namenjen. Za svojo osebo se vraga menim, kdaj pride!«

CENE MALIM OGLASOM

Do 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ori, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Pozor, ljubljanski naročniki malih oglasov in oni, ki se zanimajo za naslove ponudnikov!

Od danes dalje dobite naslove od malih oglasov, naročate in izročate ponudbe na oglase v podružnici Jutra, na Sv. Petra cesti št. 19. (Zadružna hranilnica) Podružnica Jutra v Prešernovi ulici je ukinjena.

Službo dobi

Beseda 1 Din, tavek 3 L. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 ženski pisarniški moči s prakso, s perfektnim znanjem slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika, stenografije, knjigovodstva in korespondence, sprejemno. Ena je namenjena za knjigovodstvo, druga za korespondenco. Lastnorodno pisane poudbe s prepiš spričeval je po- štati do 17. l. m. na ogl. odd. Jutra pod »Stalno mesto«. 3099-1

Izurnjeno

knjigovodkinjo. Hite veliko stavbeno podjetje. Ponudbe z navedbo prakse pod »Stalna namestitve« na ogl. odd. Jutra. 4998-1

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Službe išče

Vaša beseda 50 par. tavek 1 Din, za dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski pomočnik

vešč trgovine z močnim blagom, išče mesto za takoj. Informacije in jamstvo na razpislo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4982-2

Naslove

od malih oglasov, dobite na Sv. Petra cesti 19 (Zadružna hranilnica). Istotam naročate oglase in oddajate ponudbe na male oglase. Podružnica Jutra v Prešernovi ul. je ukinjena.

Dajenci (ke)

Učenko

sprejem za strojno pletenje. Hrana in stanovanje v hiši. M. Ovikel, strojno pletenje, Kočevje 56. 4983-44

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrele gre v Ameriko

Grozno, strašno! Takisto je bilo, kakor če vi namah izpulite šop trave za svoje zajeke. In jo, kako je bolelo! Solze so zalile profesorju oči! A naj že bo kakor hoče, mož je bil rešen, izvezemsi brado. Žalostno se je tipal po obrazu, s katerega mu je viselo samo še nekaj rdečih kocin.

Prodajam

Beseda 1 Din, tavek 3 L. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Postvri šarenke

porcijske, vsako količino, od ene naprej, dostavimo na doma. Kij. Din 40. Naročila telefon 30-40 ali pisмено na: Ribogojstvo »Dragomelj«, p. Domžale. 94-6

Pozor mizarji!

Napredni mizar uporablja samo patentirano posteljno tračico (Bettichens) »Karp«. Prihrani delo in čas. Brez zadolženja. Dobiva se v trgovinah z železnico: Schneider & Verovšek, Stupica, Breznik, Erjavec, Zlati & Co. — vsi v Ljubljani. Rok Arhar v St. Vi- di, Omersa v Kranju, D. Rakus v Celju in Andra schitz. Lotz v Mariboru. 3088-6

Lestenci na plin

3 po dve svetilki, 2 po 3 svetilke, kompletni, iz me- di, ugodno naprodaj. Na- slov v vseh poslovalnicah Jutra. 4095-6

Aparat za ponikanje

komplet, malo rabljen, znamke Langheim Pfannhau- ser, ugodno naprodaj. Po- nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nikol«. 4060-6

Naslove

od malih oglasov, dobite na Sv. Petra cesti 19 (Zadružna hranilnica). Istotam naročate oglase in oddajate ponudbe na male oglase. Podružnica Jutra v Prešernovi ul. je ukinjena.

Stroj

Skobelni stroj

rabiljen, za struženje na debelino, kupim v kirini 30 cm. Ponudbe poslati na Sablatnik, Jesenice. 4068-39

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dobite v tej podružnici.

Hrana in pekarno

v centru Maribora, ceno naprodaj. Dopolni na F. Jauk, Maribor, Ruška c. 35. 4063-30

Oglase

naročate v novi podružnici Jutra na Sv. Petra cesti št. 19, ako Vam je bolj pri rokah (Zadružna hranilnica). Tam oddajate ponudbe na oglase in tudi naslove od oglasov dob